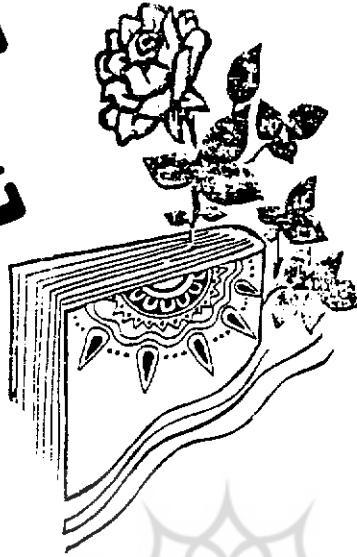

سهم زنان در نشر حدیث

(قسمت سوم)

◀ مهدی مهریزی

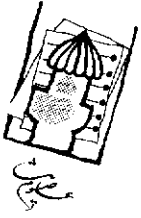
اشاره

شماره پیشین مقاله «سهم زنان در نشر حدیث»، به اجازات حدیثی زنان اختصاص یافت و در آن از اجازات زنان شیعی سخن به میان آمد و اینک در ادامه آن مبحث، به اجازات زنان اهل سنت می پردازیم.

دو . اجازات زنان اهل سنت^۱

نگارنده به نمونه ای از اجازات زنان اهل سنت، که پیش از قرن سوم صادر شده باشد، دست نیافته است. به همین دلیل، آنچه در پی می آید، اجازات قرن سوم و پس از آن است.

۱ . راقم این سطور در آثار علوم حدیثی اهل سنت به نوشته ای که مستقلاً به اجازات زنان پرداخته باشد، دست نیافته، و این موارد را با جست و جو در منابع محتمل و مظنون گرد آورده است و البته ادعای استقصای تام نیز ندارد. برخی از کتب مورد استفاده عبارت اند از: التحبیر فی المعجم الکبیر، الضوء اللامع فی اعلام القرن التاسع، الجواهر والدرر، جهود المرأة فی روایة الحدیث، دور المرأة فی خدمة الحدیث، عناية النساء بالحدیث النبوی و ...

قرن سوم

۱. فاطمه دختر محمد بن علی بن شریعة اللخمی، خواهر ابو محمد الباجی الاشیلی؛ وی و برادرش از برخی اساتید اجازه روایت داشتند که یکی از آنها محمد بن فطیس الالبیری (م ۳۲۹ق) است. او تمامی روایت‌هایش را به این دو نفر اجازه کرده است.^۲
۲. غدا دختر عبدالرحمن بن حمدون از مردمان قرطبه؛ وی به صورت اجازه از سعید بن عثمان اعناقی (۲۳۳ - ۳۰۵ق) حدیث روایت می‌کند.^۳

قرن ششم

۱. فخر النساء دختر رستم بن ابی الرجا الاصفهانی؛ محی الدین عربی می‌گوید: در سال ۵۹۸ ق، وارد مکه شدم و فضلا و دانشمندان بسیاری دیدم که از میان آنان، مکین الدین ابوشجاع زاهر بن رستم و خواهرش، به جز علم، به تهذیب و خودسازی مشغول بودند. از برادرش سنن ترمذی و برخی اجزای حدیثی را سماع کردم.
- از فخر النساء، بلکه فخر الرجال و العلماء نیز تقاضای سماع حدیث کردم، ولی او در جواب گفت: آرزوها بر باد رفته و مرگ نزدیک است و من به جای پرداختن به روایت حدیث به عمل رو آورده‌ام. گویا مرگ را می‌بینم که ناگهان می‌آید و سن پشیمانی دق الباب می‌کند.

محی الدین گوید:

وقتی این پیغام را از او شنیدم، این شعر را برایش نوشتم:

۲. دور المرأة في خدمة الحديث في القرون الثلاثة الاولى، ص ۱۶۸، به نقل از: بغية الملتبس في تاريخ رجال الاندلس، ص ۱۳۵.
۳. دور المرأة في خدمة الحديث في القرون الثلاثة الاولى، ص ۱۶۸، به نقل از: تاريخ العلماء و الرواة بالاندلس، ص ۳۴۷.

حالی و حالک فی الروایة واحد ما القصد إلا العلم و استعماله
روزگار من و تویکی است، مقصود من از دانش نیز به کار گرفتن آن است.
وقتی این شعر به دستش رسید، به برادرش اجازه داد که به نیابت از وی
اجازه ای درباره تمام روایت‌هایش برایم بنویسد و او چنین کرد و اجازه ای از
جانب خواهرش برایم قلمی ساخت.^۴

۲. ام عبدالکریم، فاطمه دختر ابوالحسن سعد الخیر (م ۶۰۰ ق)؛ منذری
می گوید:

در دمشق و قاهره حدیث می گفت و ما از او اجازه روایت داریم.^۵

۳. ام الحیاء، فرحه دختر قرطاش بن طنطاش الظفری العونی (م ۵۹۸ ق)؛ وی به
منذری اجازه روایت داده است.^۶

۴. ام العلاء، عاتکه دختر ابوالعلاء حسن بن احمد عطار همدانی (م ۶۰۹ ق)؛ وی
نیز به منذری اجازه روایت داده است.^۷
۵. تقیه دختر فضل؛ سمعانی گوید:

در سال ۵۳۲ ق، برای من اجازه حدیث نوشت.^۸

۶. ام الفتح، جلیلة السجریة؛ سمعانی گوید:

در سال ۵۳۰ ق، برای من اجازه حدیث نوشت.^۹

۷. خدیجة دختر ابو سعید نیشابوری؛ سمعانی گوید:

در سال ۵۱۲ ق، برای من اجازه حدیث نوشت.^{۱۰}

۴. ترجمان الاشواق، بیروت: دار صادر، ۱۳۸۶ ق / ۱۹۶۶ م، ص ۷-۸.

۵. عنایة النساء بالحدیث النبوی، ص ۴۱.

۶. همان.

۷. همان.

۸. التخبیر، ج ۲، ص ۳۹۸، ش ۱۱۲۸.

۹. همان، ص ۴۰۱، ش ۱۱۳۴.

۱۰. همان، ص ۴۰۵، ش ۱۱۴۲.

۸ . ام محمد، زلیخا الاصفهانی؛ سمعانی گوید:

به من اجازه حدیث داد. ۱۱

۹ . ام فتح، زینب دختر ابن شجاع شیرویه؛ سمعانی گوید:

برای من اجازه حدیث نوشت. ۱۲

۱۰ . ام احمد، طرفة دختر عبدالله گرجی؛ سمعانی گوید:

در سال ۵۲۹ ق، به من اجازه حدیث داد. ۱۳

۱۱ . ام فتح، ظفر دختر ابو نصر کاتب؛ سمعانی گوید:

در سال ۵۳۲ ق، برای من اجازه حدیث نوشت. ۱۴

۱۲ . ام فتوح، ظهیا دختر احمد بن فضل اصفهانی؛ سمعانی گوید:

در سال ۵۳۲ ق، برای من اجازه حدیث نوشت. ۱۵

۱۳ . ام البنین، دختر عبدالله جوزدانی اصفهانی؛ سمعانی گوید:

تمام روایاتش را به من اجازه روایت داد و آن را نوشت. ۱۶

قرن هفتم

۱ . ام محمد، سیده دختر موسی بن عثمان مارانی (م ۶۹۵ ق)؛ وی از ابن ابی یسر

جمال الدین بن مالک، زهیر بن عمر اوزاعی و گروهی دیگر اجازه روایت دارد. ۱۷

ذهبی درباره اش می گوید:

كنت اتلھف علی لقیھا و رحلت إلی مصر علمی انھا باقیة فدخلت فوجدتها قد

ماتت من عشرة ایام. ۱۸

۲ . ام الفضل، کریمه دختر عبدالوهاب بن علی بن خضر (م ۶۴۱ ق)؛ منذری گوید:

۱۱ . همان، ص ۴۰۹، ش ۱۱۴۶ . ۱۵ . همان، ش ۱۱۶۹ .

۱۲ . همان، ش ۱۱۴۸ . ۱۶ . همان، ص ۴۲۹، ش ۱۱۸۵ .

۱۳ . همان، ص ۲۴۲۰، ش ۱۱۶۶ . ۱۷ . عناية النساء بالحديث النبوی، ص ۴۵ .

۱۴ . همان، ص ۴۲۶، ش ۱۱۶۸ . ۱۸ . عناية النساء بالحديث النبوی، ص ۴۵ .

وی بسیار حدیث نقل می‌کرد و گفته شده شصت و اندی سال حدیث می‌گفت. او را در بیت لهیا در بیرون دمشق ملاقات کردم و از او سماع نمودم. وی در سال ۵۹۵ ق، به من اجازه روایت داد.^{۱۹}

۳. خدیجة دختر ابوطاهر احمد بن محمد بن احمد سلفی اصفهانی (م ۶۲۳ ق)؛ وی به مندر اجازه حدیث داده است.^{۲۰}

۴. ام عبدالرحمن، سیده الکتبه دختر ابوالبقاء یحیی بن علی بن حسن همدانی (م ۶۱۱ ق)؛ به مندری اجازه روایت داد.^{۲۱}

۵. ام حیاء حفصه دختر احمد بن محمد بن منصور ثابت (م ۶۱۲ ق)؛ به مندری اجازه روایت داد.^{۲۲}

۶. ضوء الصباح، لامعه دختر شیخ مفید ابوبکر بن مبارک بن کامل بغدادی (م ۶۱۲ ق)؛ به مندری اجازه روایت داد.^{۲۳}

۷. قره العین دختر یعقوب بن یوسف بن عمر بغدادی (م ۶۲۴ ق)؛ به مندری اجازه روایت داد.^{۲۴}

۸. امة الواحد، صفیة دختر عبدالجبار بن هبة الله بغدادی (م ۶۲۵ ق)؛ به مندری اجازه روایت داد.^{۲۵}

۹. ام الفضل، لبابة دختر ابوالعباس احمد بن ابی الفضل، معروف به ابن الثلاجی (م ۶۲۵ ق)؛ به مندری اجازه روایت داد.^{۲۶}

۱۰. شرف النساء، امة الله آمنه دختر ابوالحسن احمد بن عبدالله بن علی (م ۶۲۸ ق)؛ به مندری اجازه روایت داد.^{۲۷}

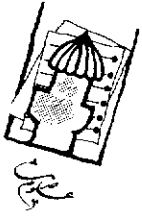
۱۹. همان، ص ۴۰. ۲۴. همان.

۲۰. همان. ۲۵. همان، ص ۴۲.

۲۱. همان، ص ۴۱. ۲۶. همان.

۲۲. همان. ۲۷. همان.

۲۳. همان.

۱۱ . ام علی، فرحه دختر ابو سعد ابن احمد بن تمیرة (م ۶۲۹ق)؛ به منذری اجازه روایت داد. ۲۸

۱۲ . فاطمه دختر ابوبکر بن مراهب بن عبدالملک، معروف بن ابن زنگی (م ۶۳۷ق)؛ به منذری اجازه روایت داد. ۲۹

۱۳ . ام عثمان، صفیه دختر عبدالعزیز بن هبة الله، معروف به ابن حدید؛ به منذری اجازه روایت داد. ۳۰

۱۴ . ام هانی، عقیقه دختر احمد بن عبدالله بن محمد اصفهانی (م ۶۰۶ق)؛ به منذری اجازه روایت داد. ۳۱

۱۵ . ام حبیبه، عایشه دختر حافظ ابو احمد معمر بن عبدالواحد اصفهانی (م ۶۰۷ق)؛ به منذری اجازه، روایت داد. ۳۲

۱۶ . ام النور، عین الشمس دختر احمد بن ابوالفرج ثقفی (م ۶۱۰ق)؛ منذری درباره اش گوید:

اجازت لنا جميع مسموعاتها و مجازاتها من إصهان في صفر سنة تسع و ست مائة. ۳۳

۱۷ . ام المؤید، زینب دختر عبدالرحمن بن حسن نیشابوری (م ۶۱۵ق)؛ به منذری اجازه روایت داد. ۳۴

۱۸ . فاطمه دختر حسن بن احمد همدانی (م ۶۱۷ق)؛ به منذری اجازه روایت داد. ۳۵

۱۹ . ام الفضل، زینب دختر ابراهیم بن محمد بن احمد قیس (م ۶۱۰ق)؛ وی در سال ۵۹۵ ق، به منذری اجازه روایت داد. ۳۶

۲۸ . همان . ۳۳ . همان، ص ۴۳ .

۲۹ . همان . ۳۴ . همان .

۳۰ . همان . ۳۵ . همان .

۳۱ . همان . ۳۶ . همان، ص ۴۲ .

۳۲ . همان .

۲۰. ام محمد، رابعة دختر احمد بن محمد بن قدامه مقدسی (م ۶۲۰ق)؛ به منذری اجازه روایت داد. ۳۷
۲۱. امة دختر محمد بن احمد بن محمد بن قدامه مقدسی (م ۶۳۱ق)؛ به منذری اجازه روایت داد. ۳۸
۲۲. ام فتيان، جهمة دختر مفرج بن علی دمشقی (م ۶۳۸ق)؛ به منذری اجازه روایت داد. ۳۹
۲۳. ستهم دختر ابوطاهر برکات بن ابراهیم خشوعی (م ۶۴۰ق)؛ به منذری اجازه روایت داد. ۴۰
۲۴. ام کرام، زهراء دختر ابو محمد عبدالقادر بن عبدالله رهاوی (م ۶۳۲ق)؛ به منذری اجازه روایت داد. ۴۱

قرن هشتم

از آن رو که کتاب محققانه دکتر صالح یوسف معتوق در مورد سهم زنان در حدیث در قرن هشتم از تتبع فراوان برخوردار است و تمامی مصادر خاص و عام را چون: الدرر الكامنة في أعلام المائة الثامنة ابن حجر، الوفيات ابن رافع سلامی، العقد الثمين فاسی، العبير، شذرات الذهب و اعلام النساء عمر رضا كحاله را بررسی کرده، در گزارش صاحبان اجازه در قرن هشتم، مبنا را همین کتاب قرار داده، تنها از شماره ۸۶ به بعد، از منابع دیگر استخراج شده است.

۱. خدیجه دختر محمد بن سعد مقدسی (۶۲۴ - ۷۰۱ق)؛ وی به ابن جابر الوادی آشی اجازه روایت داده است. ۲۲

۴۱. همان.

۳۷. همان.

۴۲. جهود المرأة في رواية الحديث (القرن الثامن

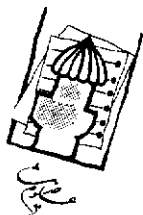
۳۸. همان.

الهجری)، د. صالح معتوق، دارالبشائر الاسلامیه،

۳۹. همان.

بیروت: ۱۴۱۸/۱۹۹۷م، ص ۹۸.

۴۰. همان.

- ۲ . خدیجه دختر عبدالرحمن بن محمد مقدسی (۶۱۷-۷۰۱ق)؛ ابن جابر الوادی
آشی از او با اجازه روایت می کند. ۴۳
- ۳ . زینب دختر سلیمان بن ابراهیم اِسْعَرْدی (م ۷۰۵ق)؛ وی را بسیاری از محدثان
اجازه روایت داده اند. ۴۴
- ۴ . شُهْدَة دختر صاحب کمال الدین بن عدم (۶۱۹-۷۰۹ق)؛ وی به محمد بن
احمد بن عبدالرحمن منبجی اجازه حدیث داد. ۴۵
- ۵ . فاطمه دختر علی بن علی بن حسین واسطی بغدادی (م ۷۱۰ق)؛ بسیاری از
محدثان به وی اجازه حدیث دادند، از جمله می توان شهاب الدین عمر بن محمد
سُهْروردی را نام برد. او نیز به ابوالعباس احمد بن محمد کازرونی اجازه حدیث
داد. ۴۶
- ۶ . وزیرة دختر یحیی بن محمد تغلبی؛ وی از علی بن محمد سخاوی اجازه حدیث
داشت و بر همان اساس در سال ۷۰۵ق، محمد الوافی کتاب العوالی المنتقاة قاسم بن
فضل ثقفی را از وی سماع کرد. ۴۷
- ۷ . ست الوزراء دختر یحیی بن محمد تغلبی دمشقی (۷۳۹-۷۱۵ق)؛ گروهی از
محدثان شام به وی اجازه حدیث دادند و او نیز به ابن جابر الوادی آشی اجازه حدیث
داد. ۴۸
- ۸ . فاطمه دختر عبدالرحمن بن محمد عیاشی (م ۷۱۶ق)؛ وی را گروهی از
محدثان اجازه روایت حدیث دادند. ۴۹
- ۹ . عایشه دختر ابراهیم بن احمد قوامی دمشقی (۶۴۵-۷۱۸ق)؛ وی به برهان
ابراهیم بن احمد بعلی شامی اجازه حدیث داد. ۵۰

۴۳ . همان . ۴۷ . همان ، ص ۱۰۳ .

۴۴ . همان . ۴۸ . همان ، ص ۱۰۸ .

۴۵ . همان ، ص ۱۰۱ . ۴۹ . همان ، ص ۱۱۰ .

۴۶ . همان ، ص ۱۰۲ . ۵۰ . همان ، ص ۱۱۱ .

- ۱۰ . ست القضاة دختر محمد بن علی بن عوانه، از ابن الحاسب اجازه حدیث داشت و در سال ۷۱۱ق، الوانی آن را از وی سماع کرد. ۵۱
- ۱۱ . ست الفقهاء، امة الرحمن دختر ابراهیم بن علی الواسطی (۶۳۲ - ۷۲۶ق)؛ وی دارای اجازات عالیة الاسناد است. از جمله از عبدالعزیز، ابن العلیق، جعفر الحضرمی اجازه حدیث دارد. همچنین به عایشه دختر محمد بن عبدالهادی المقدسی (۷۲۳ - ۸۱۶ق) اجازه حدیث داده است. ۵۲
- ۱۲ . فاطمه دختر علی بن مسعود صالحی (۶۴۸ - ۷۲۷ق)؛ وی از تعدادی از محدثان اجازه حدیث دارد. ۵۳
- ۱۳ . زینب دختر محی الدین الخطیب الحرستانی؛ او از ابن العلیق اجازه حدیث دارد و الوانی در سال ۷۲۲ق، از وی سماع کرده است. ۵۴
- ۱۴ . کمالیة دختر ابوالذکر احمد بن عبدالقادر دمرای (۶۵۱ - ۷۳۱ق)؛ وی از عبداللّهبین برطله اندلسی و محمد جراح و شرف مرسی اجازه حدیث دارد. ۵۵
- ۱۵ . فاطمه دختر عبداللّٰه بن محمد مقدسی (۶۶۰ - ۷۳۲ق)؛ وی دارای اجازه حدیث است. ۵۶
- ۱۶ . اسماء دختر محمد بن سالم بعلبکی (۶۳۹ - ۷۳۳ق)؛ وی به ابراهیم بن محمد بن صدیق دمشقی (۷۱۹ - ۸۰۶ق)، عبداللّٰه بن خلیل حرستانی (۷۲۸ - ۸۰۵ق) اجازه حدیث داده است. ۵۷
- ۱۷ . حبیبہ دختر عبدالرحمن بن ابی بکر مقدسی (۶۵۴ - ۷۳۳ق)؛ وی از محدثان بغداد اجازه حدیث دارد. ۵۸
- ۱۸ . خدیجه دختر عثمان بن محمد هوری (م ۷۳۴ق)؛ وی دارای اجازه حدیث

۵۱ . همان، ص ۱۱۴ .	۵۵ . همان، ص ۱۲۳ .
۵۲ . همان، ص ۱۱۹ - ۱۲۰ .	۵۶ . همان، ص ۱۲۴ .
۵۳ . همان، ص ۱۲۰ .	۵۷ . همان، ص ۱۲۴ - ۱۲۵ .
۵۴ . همان، ص ۱۲۱ .	۵۸ . همان، ص ۱۲۶ .

است و اجازات را با خط خود که زیبا بود، می نگاشت. ۵۹.

۱۹. زینب دختر عبدالرحمن بن محمد مقدسی (۶۵۹-۷۳۹ق)؛ وی به ابن جابر الوادی آشی اجازه حدیث داد. ۶۰

۲۰. آمنه دختر ابراهیم بن علی واسطی (۶۶۴-۷۴۰ق)؛ وی به صلاح صفدی در سال ۷۲۹ ق، اجازه نقل حدیث داد. ۶۱

۲۱. فاطمه دختر عبدالرحمن بن عیسی دَبَهِی (۶۵۶-۷۴۰ق)؛ وی به عبدالله بن خلیل حَرَسْتانی اجازه حدیث داد. ۶۲

۲۲. فیروزه دختر مظفر (م ۷۴۰ق)؛ دارای اجازات عالی است. ۶۳

۲۳. فاطمه دختر صفی الدین احمد بن محمد طبرسی؛ در سال ۶۷۴ ق، با درخواست قطب قسطلانی برای وی و گروهی اجازه حدیث صادر شد و در سال ۷۳۶ ق، چهل حدیث به نام او و برخی دیگر نشر یافت. ۶۴

۲۴. فاطمه دختر عبدالله بن احمد طبری، در سال ۶۶۴ ق، گروهی از علما به درخواست قطب قسطلانی به وی اجازه حدیث دادند، و در سال ۷۳۶ ق چهل حدیث به نام او و برخی دیگر نشر یافت. ۶۵

۲۵. مریم دختر عبدالله بن محمد طبری؛ در سال ۶۷۴ ق، اجازه ای برایش صادر شد و در سال ۷۳۶ ق، چهل حدیث به نامش نشر یافت. ۶۶

۲۶. فاطمه دختر احمد بن عبدالله طبری؛ وی در سال ۷۳۷ ق، برای برخی اجازه حدیث نگاشت. ۶۷

۲۷. رقیه دختر محمد بن علی قشیری (م ۷۴۱ق)؛ وی به جعفر بن ثعلب اجازه حدیث داد و از او نقل حدیث دارد. ۶۸

۵۹. همان، ص ۱۲۷.	۶۴. همان.
۶۰. همان، ص ۱۲۹.	۶۵. همان.
۶۱. همان، ص ۱۳۰.	۶۶. همان.
۶۲. همان، ص ۱۳۱.	۶۷. همان، ص ۱۳۳.
۶۳. همان، ص ۱۳۲.	۶۸. همان، ص ۱۳۴.

- ۲۸ . صفیه دختر احمد بن احمد مقدسی (۶۶۰ - ۷۴۱ق)؛ وی به ابن الملقن اجازه صحیح مسلم داد. ۶۹
- ۲۹ . زینب دختر محمد بن احمد بجدی (۶۵۳ - ۷۴۲ق)؛ وی از گروهی اجازه نقل حدیث دارد. ۷۰
- ۳۰ . صفیه دختر ابراهیم بن احمد زبیدی مکی (م ۷۴۳ق)؛ وی به قطب قسطلانی اجازه حدیث داد. ۷۱
- ۳۱ . امة العزیز دختر علی بن محمد یونینی بعلبکی (۶۵۷ - ۷۴۵ق)؛ وی را گروهی از محدثان قرن اجازه حدیث داده اند. ۷۲
- ۳۲ . نفیسه دختر ابراهیم بن سالم خباز (۶۶۳ - ۷۴۹ق)؛ از بزرگان محدثان اجازه حدیث دارد، چنانکه به عبدالرحمن بن محمد بن طولوبغا و علی بن احمد بن عبدالعزيز اجازه حدیث داده است. ۷۳
- ۳۳ . سیده دختر ابراهیم بن محمد طبری مکی (م ۷۵۷ق)؛ وی به زین الدین عراقی در سال ۷۵۵ق، اجازه حدیث داده است. ۷۴
- ۳۴ . فاطمه دختر ابراهیم بن داود هکاری کردی (۶۸۳ - ۷۵۸ق)؛ وی به فاطمه حنبلی استاد ابن حجر اجازه حدیث داده است. ۷۵
- ۳۵ . مریم دختر عبدالرحمن بن احمد نابلسی (۶۹۲ - ۷۵۸ق)؛ وی به فرزندش شمس الدین بن عبدالقادر و فاطمه حنبلی استاد ابن حجر اجازه حدیث داده است. این همان زنی است که ابن حجر مستندی را به نام وی نگاهشته است. ۷۶
- ۳۶ . عایشه دختر نصرالدین ابن محمد سلامی (۷۶۲ق)؛ وی را گروهی از محدثان اجازه حدیث داده اند. ۷۷

---

۶۹ . همان .	۷۴ . همان ، ص ۱۴۲ .
۷۰ . همان ، ص ۱۳۵ .	۷۵ . همان ، ص ۱۴۳ .
۷۱ . همان ، ص ۱۳۶ .	۷۶ . همان .
۷۲ . همان ، ص ۱۳۷ .	۷۷ . همان ، ص ۱۴۵ .
۷۳ . همان ، ص ۱۳۹ - ۱۴۰ .	

۳۷. فاطمه دختر احمد بن عطیة بن ظهیرة قرشی مکی؛ در سال ۷۶۲ به موسی بن یحیی بن یوسف خالدی اجازه نقل حدیث داد.^{۷۸}

۳۸. زینب دختر عبدالعزیز بن محمد بن جماعة کنانی (۷۱۶-۷۷۶ق)؛ وی به تقی الدین مقریزی و پسر برادرش عبدالله بن عمر بن عبدالعزیز اجازه حدیث داد.^{۷۹}

۳۹. عایشه دختر عبدالله بن احمد طبری مکی؛ وی در سال ۶۸۷ق، از گروهی از محدثان مکه اجازه حدیث دریافت کرد و برای گروهی در سال ۷۶۱ق، از جمله علاء الدین بن حجی حسباتی و محب الدین نویری اجازه حدیث داد. و نیز در سال ۷۶۲ق، به موسی بن عیسی بن یوسف خالدی و برادرانش اجازه حدیث داد.^{۸۰}

۴۰. فاطمه دختر علی بن عمر مخزومی؛ وی تا سال ۷۷۰ق، زنده بود و به تقی الدین مقریزی اجازه حدیث داد.^{۸۱}

۴۱. زینب دختر احمد بن میمون تونسی؛ وی حدود سال ۷۸۰ق، وفات کرد و به طاهر بن ابراهیم بن احمد مرشدی اجازه حدیث داد.^{۸۲}

۴۲. ساره دختر محمد بن حسن حمصی؛ وی پس از ۷۸۰ق، وفات یافت و به ابو حامد ظهیرة اجازه حدیث داد.^{۸۳}

۴۳. فاطمه دختر عمر بن یحیی مدنی (م ۷۹۳ق)؛ وی را گروهی از مُسنَدین اجازه حدیث داده اند.^{۸۴}

۴۴. اسماء دختر خلیل بن کیکلدی علایی (۷۲۵-۷۹۵ق)؛ وی به نوه اش، قرقشندی اجازه داد.^{۸۵}

۴۵. منصوره دختر شریف علی بن محمد فاسی (۷۳۳-۷۹۵ق)؛ وی به تقی الدین

۷۸. همان، ص ۱۴۹.
۷۹. همان، ص ۱۵۲.
۸۰. همان، ص ۱۵۳-۱۵۴.
۸۱. همان، ص ۱۵۴.
۸۲. همان، ص ۱۵۸.
۸۳. همان، ص ۱۵۹.
۸۴. همان، ص ۱۶۱.
۸۵. همان، ص ۱۶۲.

فاسی اجازه حدیث داد. ۸۶

۴۶. آسن دختر احمد بن محمود شماع (۷۲۰-۷۹۸ق)؛ وی به ابن حجر اجازه

حدیث داد. ۸۷

۴۷. عایشه دختر محمد بن اسماعیل ویری (م ۷۹۸ق)؛ وی به ابن حجر اجازه

حدیث داد. ۸۸

۴۸. فاطمه دختر یحیی بن عقیف بصری (۷۹۸ق)؛ ذهبی و برزالی به وی اجازه

حدیث دادند. ۸۹

۴۹. زینب دختر عبدالله بن عبدالحلیم بن تیمیه (۷۲۲-۷۹۹ق)؛ وی به ابن حجر

اجازه حدیث داده است. ۹۰

۵۰. زینب دختر محمد بن عثمان دمشقی (م ۷۹۹ق)؛ وی به ابن حجر و ابوالفتح

عثمانی اجازه داده است. ۹۱

۵۱. امة القاهر دختر قاسم بن محمد بعلی (۷۱۷-۸۰۰ق)؛ وی دارای اجازه است

و به ابن حجر نیز اجازه داده است. ۹۲

۵۲. زینب دختر عثمان بن محمد لؤلؤ دمشقی (م ۸۰۰ق)؛ وی به ابن حجر اجازه

داده است. ۹۳

۵۳. دام السرور؛ به برهان حلبی نوه ابن العجمی اجازه داده است. ۹۴

۵۴. زهره دختر عمر بن حسین ختنی؛ وی به ساره دختر تقی الدین سبکی اجازه داد. ۹۵

۵۵. ست البنین دختر محمد بن محمود؛ بعلیه دمیاطی به وی اجازه داد. ۹۶

۵۶. زینب دختر عبدالله بن ابراهیم صالحی بن فاطمه خنبلی؛ شیخ ابن حجر

۸۶. همان. ۹۲. همان، ص ۱۶۴.

۸۷. همان. ۹۳. همان.

۸۸. همان، ص ۱۶۳. ۹۴. همان، ص ۱۶۵.

۸۹. همان. ۹۵. همان، ص ۱۶۶.

۹۰. همان، ص ۱۶۳. ۹۶. همان، ص ۱۶۷.

۹۱. همان.

اجازه داد. ۹۷

۵۷. زینب دختر اسماعیل بن احمد مقدسی؛ اجازه حدیثی دریافت. ۹۸

۵۸. ست الشام دختر رواحه بن علی بن الحسین بن رواحه (ت ۶۳۷ق)؛ به ابن

رافع سلامی اجازه داد. ۹۹

۵۹. فاطمه دختر اسماعیل بن محمد بعلبکی (متولد پس از ۷۲۰ق)؛ به ابو حامد

بن ظهیره و ابن حجر اجازه داد. ۱۰۰

۶۰. مؤمنه دختر عبدالله بن یحیی فاسی؛ او به عبدالله بن عمر بن عز بن جماعه

اجازه داد. ۱۰۱

۶۱. فاطمه دختر سلیمان بن عبدالکریم بن عبدالرحمن انصاری (۶۲۰-۷۰۸ق)؛

وی از بیش از صد نفر اجازه حدیث دریافت کرد؛ ۱۰۲ چنانکه به تقی الدین محمد بن

رافع سلامی و محمد بن محمد بن عبدالله خنبلی و دیگران اجازه داد. ۱۰۳

۶۲. فاطمه دختر ابراهیم بن محمود بن جوهر بعلبکی (۶۲۵-۷۱۱ق)؛ ابن رشید

سبّتی (م ۷۲۱ق) می نویسد:

در سال ۶۸۴ در مسجد النبی وی را ملاقات کرد و تمام مرویاتش را با خط

خود اجازه داد. ۱۰۴

همچنین محمد بن احمد بن عبدالرحمن متبجی، محمد بن رافع سلامی و فرزندان

رشید اجازه داده است. ۱۰۵

۶۳. هدیه دختر علی بن عسکر هرّاس بغدادی (۶۲۶-۷۱۲ق)؛ وی به محمد بن

جابر وادی آشی ۱۰۶ و ابن حجر اجازه داد. ۱۰۷

۹۷. همان. ۱۰۳. همان، ص ۱۸۱-۱۸۵.

۹۸. همان. ۱۰۴. همان، ص ۱۸۹.

۹۹. همان، ص ۱۶۸. ۱۰۵. همان، ص ۱۹۳.

۱۰۰. همان، ص ۱۷۰. ۱۰۶. همان، ص ۱۹۹.

۱۰۱. همان، ص ۱۷۱. ۱۰۷. همان، ص ۱۹۷.

۱۰۲. همان، ص ۱۷۸-۱۷۹.

۶۴ . ست الوزرا دختر عمر بن اسعد بن منبه (۶۲۴ - ۷۱۶ق) ؛ وی به شش نفر از شاگردانش اجازه داده است . ۱۰۸

۶۵ . فاطمه دختر محمد بن احمد بن علی قیسی قسطلانی (۶۴۰ - ۷۲۱ق) ؛ وی از چهار نفر اجازه حدیث دارد، ۱۰۹ چنانکه به دو نفر اجازه حدیث داده است . ۱۱۰

۶۶ . زینب دختر احمد بن عمر بن ابی بکر مقدسی (۶۲۸ - ۷۲۲ق) ؛ وی به چهار نفر اجازه داده است . ۱۱۱

۶۷ . وجیهه دختر علی بن یحیی بن علی بن سلطان انصاری (۶۳۹ - ۷۳۲ق) ؛ وی از جمال الدین مصری ، ابن رواج و یعقوب بن محمد هذبانی اجازه حدیث دارد ۱۱۲ ، چنانکه برخی از کتب قراءت را از استادش ، عبدالکریم صعیدی به صورت اجازه روایت می کند . ۱۱۳ همچنین به سه نفر از شاگردانش اجازه داده است . ۱۱۴

۶۸ . زینب دختر احمد بن عبدالرحیم بن عبدالواحد (۶۴۶ - ۷۴۰ق) ؛ وی از ۲۳ نفر از محدثان اجازه حدیث دارد، ۱۱۵ چنانکه به ۲۳ نفر نیز اجازه روایت داده است . ۱۱۶

۶۹ . فاطمه دختر ابراهیم بن عبدالله بن ابی عمر مقدسی (۶۵۴ - ۷۴۷ق) ؛ وی را پنج نفر از محدثان اجازه حدیث داده اند و او نیز به برخی از شاگردانش چون ابن سُکر اجازه حدیث داده است . ۱۱۷

۷۰ . زینب دختر اسماعیل بن ابراهیم بن سالم انصاری ، معروف به ابن خباز (۶۵۹ - ۷۴۹ق) ؛ وی محمد بن احمد بن محمد الطبری را اجازه روایت داد . ۱۱۸

۷۱ . ست العرب ، دختر محمد بن علی بن احمد مقدسی (م ۷۶۷ق) ؛ وی ناصرالدین عبدالرحیم بن محمد بن عبدالرحیم را اجازه روایت داده است . ۱۱۹

۱۰۸ . همان ، ص ۲۱۷ - ۲۱۸ .

۱۰۹ . همان ، ص ۲۲۳ .

۱۱۰ . همان ، ص ۲۲۷ .

۱۱۱ . همان ، ص ۲۳۸ .

۱۱۲ . همان ، ص ۲۴۱ - ۲۴۲ .

۱۱۳ . همان ، ص ۲۴۳ .

۱۱۴ . همان ، ص ۲۴۴ .

۱۱۵ . همان ، ص ۲۵۸ - ۲۶۰ .

۱۱۶ . همان ، ص ۲۷۵ - ۲۷۸ .

۱۱۷ . همان ، ص ۲۸۳ - ۲۸۴ .

۱۱۸ . همان ، ص ۲۹۴ .

۱۱۹ . همان ، ص ۳۰۴ .

- ۷۲ . جویریة دختر احمد بن احمد بن حسین (۷۰۴-۷۸۳ق)؛ وی به ۲۱ نفر از شاگردانش اجازه روایت داد. ۱۲۰
- ۷۳ . فاطمه دختر احمد بن قاسم بن عبدالرحمن العمری (۷۱۰-۷۸۳ق)؛ وی به دو نفر از شاگردانش اجازه نقل حدیث داده است. ۱۲۱
- ۷۴ . امة الرحیم دختر یحیی بن عیسی السبی؛ وی را گروهی اجازه نقل حدیث داده اند. ۱۲۲
- ۷۵ . زین العرب دختر عبدالرحمن بن عمر؛ وی را گروهی از محدثان اجازه روایت داده اند. ۱۲۳
- ۷۶ . زینب دختر محمد بن عبدالکریم وستانی (م ۷۲۷ق)؛ گروهی از محدثان به وی اجازه نقل روایت داده اند. ۱۲۴
- ۷۷ . زینب دختر محمد بن عمر قسطلانی؛ گروهی از محدثان در بغداد به سال ۶۴۹ به وی اجازه روایت داده اند. ۱۲۵
- ۷۸ . ست الاهل دختر عبدالله بن عبدالحق مخزومی (م ۷۴۱ق)؛ عز فاروئی به وی اجازه روایت داده است. ۱۲۶
- ۷۹ . ست العرب دختر سلیمان بن حمزه مقدسی (م ۷۴۹ق)؛ گروهی وی را اجازه روایت داده اند. ۱۲۷
- ۸۰ . شریفه دختر احمد بن محمد حسنی فاسی (م ۷۸۶ق)؛ . گروهی از عالمان مصر و شام به وی اجازه روایت داده اند. ۱۲۸
- ۸۱ . علماء دختر عفیف احمد بن عبدالحق دلاسی (م ۷۷۵ق)؛ عز فاروئی به وی

-
- ۱۲۰ . همان، ص ۳۱۱-۳۱۳ .
۱۲۱ . همان، ص ۳۲۰ .
۱۲۲ . همان، ص ۳۲۷؛ البدر الطالع،
ج ۲، ص ۲۵۸ .
۱۲۳ . همان، ص ۳۲۹ .
۱۲۴ . همان، ص ۳۳۰ .
۱۲۵ . همان .
۱۲۶ . همان .
۱۲۷ . همان، ص ۳۳۱ .
۱۲۸ . همان .

اجازه روایت داد. ۱۲۹

۸۲. فاطمه دختر احمد بن ظهیره (م ۷۹۷ق)؛ در سال ۷۵۶ق، گروهی از محدثان به وی اجازه نقل روایت داده‌اند. ۱۳۰

۸۳. فاطمه دختر شریف محمد بن محمد فاسی (زنده در ۷۲۷ق)؛ گروهی از علمای مصر و شام به وی اجازه روایت داده‌اند. ۱۳۱

۸۴. فاطمه دختر شریف محمد بن محمد فاسی، خواهر فاطمه در شماره ۸۳؛ وی حدود ۷۷۰ زنده بود و گروهی از محدثان به وی اجازه روایت داده‌اند. ۱۳۲

۸۵. ام کلثوم دختر محمد بن عبدالله بن فهد قرشی (م ۷۷۷ق)؛ در سال ۷۲۱ق، رضی طبری و حجار و گروهی دیگر به وی اجازه روایت دادند. ۱۳۳

۸۶. ست الرکب دختر علی بن محمد بن محمد بن حجر (م ۷۹۸ق)، خواهر ابن حجر عسقلانی؛ وی از عالمان مکه، دمشق، بعلبک و مصر اجازه حدیث دریافت کرد. ۱۳۴

سخاوی در کتاب الجواهر والدرر، شرح حال ابن حجر را نوشته و از ۳۳ زن نام می‌برد که به ابن حجر اجازه روایت داده‌اند. در اینجا نام آنها را فهرست وار می‌آوریم.

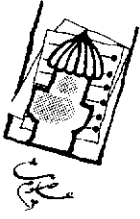
۸۷. تنز دختر عز محمد بن محمد منجی (م ۸۰۳ق)؛ ۱۳۵

۸۸. حله دختر حسن بن محمد بن محمد دمشقی؛ ۱۳۶

۸۹. خاتون دختر محمد بن احمد بن محمد دارانی؛ ابن حجر وی را در سال

۷۹۷ق، ملاقات کرد. ۱۳۷

-
۱۲۹. همان، ص ۳۳۲. ۱۳۴. لسان المیزان، ج ۱، ص ۵۹، مقدمة التحقيق.
۱۳۰. همان. ۱۳۵. الجواهر والدرر، محمد بن عبدالرحمن السخاوی، ج ۱، ص ۱۵۲، القاهرة، ۱۴۱۶ق / ۱۹۹۶م.
۱۳۱. همان، ص ۳۳۴. ۱۳۶. همان، ص ۱۵۳.
۱۳۲. همان. ۱۳۷. همان، ص ۳۳۵.

- ٩٠ . خديجة دختر ابوبکر بن يوسف خلیلی (م ٨٠١ ق)؛ ١٣٨
٩١ . خديجة دختر محمد بن ابی بکر بن محمد قوام (م ٨٠٣ ق)؛ ١٣٩
٩٢ . خديجة دختر محمد بن ابی الحسن بن ابی عبدالله یونینی؛ ١٤٠
٩٣ . رقیة دختر محمد بن علی ثعلبی (ت ٧٤٠ ق)؛ ١٤١
٩٤ . رقیة دختر یحیی بن عبدالسلام (م ٨١٥ ق)؛ ١٤٢
٩٥ . زینب دختر عبدالله بن عبدالحلیم بن تیمیه (٧٢٢-٧٩٩ ق)؛ ١٤٣
٩٦ . زینب دختر عثمان بن محمد بن لؤلؤ دمشقی (م ٨٠٠ ق)؛ ١٤٤
٩٧ . زینب دختر محمد بن عثمان معروف به ابن سکری (م ٧٩٩ ق)؛ ١٤٥
٩٨ . ست القضاة دختر عبدالوهاب بن عمر بن کثیر (٧٢٠-٨٠١ ق)؛ خواهر ابن کثیر. ١٤٦
٩٩ . شمس الملوك دختر محمد بن عماد ایوبی (م ٨٠٣ ق)؛ ١٤٧
١٠٠ . صفیة دختر اسماعیل بن محمد بن محمد کشک (م ٨٠٩ ق)؛ ١٤٨
١٠١ . صفیه دختر غازی بن علی الکوری؛ ١٤٩
١٠٢ . عایشه دختر عبدالله بن احمد بن محمد (ت ٧٦٠ ق)؛ ١٥٠
١٠٣ . عایشه دختر علی بن محمد بن عبدالغنی وانی (م ٨١٥ ق)؛ ١٥١
١٠٤ . عایشه دختر علی بن محمد بن عبدالله عسقلانی؛ ١٥٢
١٠٥ . عایشه دختر محمد بن اسماعیل بن محمد حریری (م ٧٩٨ ق)؛ ١٥٣
١٠٦ . عایشه دختر محمد بن عیسی بن عبدالله بعلی (م ٨٢٩ ق)؛ ١٥٤

١٣٨ . همان . ١٤٧

١٣٩ . همان . ١٤٨

١٤٠ . همان . ١٤٩

١٤١ . همان . ١٥٠

١٤٢ . همان . ١٥١

١٤٣ . همان . ١٥٢

١٤٤ . همان . ١٥٣

١٤٥ . همان . ١٥٤

١٤٦ . همان، ص ١٥٤ .

- ۱۰۷ . فاطمه دختر حافظ ابی محمود احمد بن محمد بن ابراهیم مقدسی (۷۶۰-۸۱۵ق)؛ ۱۵۵
- ۱۰۸ . فاطمه دختر احمد بن محمد بن احمد حسینی (۷۳۲-۸۱۳ق)؛ ۱۵۶
- ۱۰۹ . فاطمه دختر اسماعیل بن محمد بن علی بعلی (ت ۷۲۰ق)؛ ۱۵۷
- ۱۱۰ . فاطمه دختر خلیل بن احمد بن محمد عسقلانی (۷۵۰-۸۳۸ق)؛ ۱۵۸
- ۱۱۱ . فاطمه دختر سلیمان بن ابی بکر مقدسی (زنده در ۸۱۵ق)؛ ۱۵۹
- ۱۱۲ . فاطمه دختر محمد بن احمد بن سیف (م ۸۰۱ق)؛ ۱۶۰
- ۱۱۳ . فاطمه دختر محمد بن احمد بن محمد حنبلی (م ۸۰۳ق)؛ ۱۶۱
- ۱۱۴ . فاطمه دختر ابو محمود؛ ۱۶۲
- ۱۱۵ . قطلو ملک دختر محمد بن ابراهیم ایوبی (ت ۷۴۴ق)؛ ۱۶۳
- ۱۱۶ . قفجاق دختر عبدالله بن احمد بن علی؛ ۱۶۴
- ۱۱۷ . کلثوم دختر محمد بن رافع سلامی (م ۸۰۵ق)؛ ۱۶۵
- ۱۱۸ . لطیفه دختر محمد بن محمد بن عثمان آماسی (۷۴۴-۸۲۵ق)؛ ۱۶۶
- ۱۱۹ . ملکه دختر شرف عبدالله بن عز ابراهیم (م حدود ۸۰۰ق)؛ ۱۶۷
- ۱۲۰ . هند دختر محمد بن احمد بن عمر سکری؛ ۱۶۸

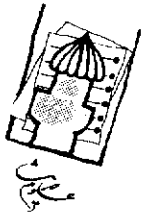
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

قرن نهم

از آن رو که شمس الدین محمد بن عبدالرحمن سخاوی کتاب الضوء اللامع را جهت معرفی شخصیت‌های قرن نهم نگاشت و جلد دوازدهم آن را به زنان اختصاص داد، در

۱۶۲ . همان	۱۵۵ . همان
۱۶۳ . همان	۱۵۶ . همان
۱۶۴ . همان	۱۵۷ . همان
۱۶۵ . همان	۱۵۸ . همان
۱۶۶ . همان	۱۵۹ . همان، ص ۱۵۸
۱۶۷ . همان، ص ۱۶۳	۱۶۰ . همان
۱۶۸ . همان، ص ۱۶۴	۱۶۱ . همان

معرفی اجازات زنان در این قرن همین کتاب را مبنا قرار دادیم.

۱. آسیه دختر جارالله بن صالح (۷۹۶-۸۷۳ق)؛ وی را گروهی از قبیل محمد بن محمد سخاوی، سعد بن یوسف نووی، محمد بن ابی بکر بن سلیمان بکر، عایشه دختر عبدالهادی، ابن صدیق عراقی و هیشمی اجازه حدیث داده اند و او نیز به سخاوی اجازه حدیث داد. ۱۶۹

۲. آمنه دختر ابوالفضل احمد بن علی بن محمد بن حجر (۸۳۵-۸۳۶ق)؛ وی در سن دو سالگی از دنیا رفت و گروهی از جمله حسین بوصیری برایش اجازه حدیث نگاشتند. ۱۷۰

۳. آمنه دختر ابی بکر بن عبدالله بن ظهیره؛ در سال ۸۳۶ق، گروهی به وی اجازه روایت دادند. ۱۷۱

۴. آمنه دختر محمد بن عبدالله بن محمد رشیدی (م ۸۶۷ق)؛ وی را گروهی چون ابوهریره ابن الذهبی، ابوالخیر بن العلابی اجازه روایت دادند و او نیز به سخاوی اجازه داد. ۱۷۲

۵. آمنه دختر موسی بن احمد بن ابی القاسم (م ح ۸۶۰ق)؛ عبدالله بن ابی بکر دمامینی به وی اجازه روایت داد و او به سخاوی اجازه نقل حدیث داده است. ۱۷۳

۶. انس دختر قاضی کریم الدین عبدالکریم بن عبدالعزیز (۷۸۰-۸۶۰ق)، همسر ابن حجر عسقلانی؛ ابن حجر برای وی از برخی حافظان اجازه حدیث گرفت؛ مانند: ابوالخیر ابن الحافظ العلابی و ابوهریره عبدالرحمن بن حافظ الذهبی. ۱۷۴

۷. زین خاتون (۸۰۲-۸۳۳ق)؛ دختر ابن حجر عسقلانی؛ پدرش برای او از برخی محدثان اجازه حدیث گرفت. ۱۷۵

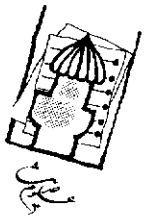
۸. آمنه دختر ناصرالدین ابوالفتح نصرالله بن احمد (ح ۷۷۰-۸۵۳ق)؛ گروهی از

-
۱۶۹. الضوء اللامع لاهل القرن التاسع،	۱۷۳. همان، ص ۵.
ج ۱۲، ص ۲.	۱۷۴. لسان المیزان، ج ۱، ص ۶۰، مقدمة التحقيق؛
۱۷۰. همان، ص ۳.	الضوء اللامع، ج ۱۲، ص ۱۰-۱۱.
۱۷۱. همان.	۱۷۵. همان، ص ۶۱-۶۲؛ الضوء اللامع، ج ۱۲،
۱۷۲. همان، ص ۴.	ص ۵۱.

- جمله ابو بکر بن عمر بن سلار و احمد بن ابی بکر به وی اجازه روایت داده اند. ۱۷۶
۹. اسماء دختر احمد بن اسماعیل بن عمر بن کثیر (م ۸۶۰ق)؛ وی به سخاوی اجازه روایت داده است. ۱۷۷
۱۰. اسماء دختر ابوبکر بن حسین بن عمر، (زنده در ۸۷۷ق)؛ ابن هبل، و ابن امیله، صلاح بن عمر، کامل بن حبیب و گروهی دیگر به وی اجازه روایت دادند. ۱۷۸
۱۱. اسماء دختر عبدالله بن محمد (م ۸۶۷ق)؛ در سال ۷۸۹ق، بیست و شش نفر به وی اجازه روایت دادند. ۱۷۹
۱۲. اسماء دختر اسماعیل بن علی بن حسین قلقشندی (۷۷۹-۸۶۵ق)؛ گروهی از قبیل غیاث عاقولی و صدر مناوی به وی اجازه روایت دادند. ۱۸۰
۱۳. الف دختر عبدالله بن علی بن محمد (۸۰۲-۸۷۹ق)؛ گروهی به وی اجازه روایت دادند. ۱۸۱
۱۴. امة الخالق دختر زین عبداللطیف بن صدقه (ت ۸۱۲ق)؛ عایشه دختر عبدالهادی به وی اجازه روایت داد و او نیز به سخاوی اجازه حدیث داده است. ۱۸۲
۱۵. امة الخالق دختر محمد بن یوسف خزرچی (م ۸۵۰ق). گروهی به وی اجازه روایت داده و او نیز به سخاوی اجازه حدیث داد. ۱۸۳
۱۶. امة اللطیف دختر محمد بن محمد بن احمد مقدسی (م ۸۴۰ق)؛ ابوالهول، محب صامت، ناصرالدین داود و کمال بن نحاس و گروهی دیگر به وی اجازه روایت دادند. ۱۸۴
۱۷. امة الله دختر علاء علی بن شهاب احمد کردی؛ سخاوی گوید او را در حدود سال ۸۶۰ق در بعلبک دیدم و به من اجازه روایت داد. ۱۸۵

۱۷۶. همان، ص ۵.	۱۸۱. همان، ص ۸.
۱۷۷. همان، ص ۶.	۱۸۲. همان، ص ۹.
۱۷۸. همان.	۱۸۳. همان.
۱۷۹. همان.	۱۸۴. همان، ص ۱۰.
۱۸۰. همان، ص ۶.	۱۸۵. همان، ص ۱۰.

۱۸. امة الواحد دختر علاء علی بن عمر بن علی العطار؛ موفق آبی وی را در سال ۸۱۵ ق ملاقات کرد و به وی اجازه روایت داد. ۱۸۶
۱۹. ای ملک دختر ابراهیم بن خلیل بن عبدالله بن محمود (م ۸۱۵ ق)؛ ابن جوخی، ابن سیرجی، احمد بن عبدالکریم بعلی، ابن حبل، ابن قوالیج، صلاح بن ابی عمر، زینب دختر قاسم و گروهی دیگر به وی اجازه روایت دادند. ۱۸۷
۲۰. بدور دختر عبدالله یا احمد مریسی (م ۸۵۰ ق)؛ عایشه دختر عبدالهادی، مجد اللغوی، زین الراغی و جمال بن ظهیره در سال ۷۸۸ ق، به وی اجازه روایت دادند. ۱۸۸
۲۱. برکت دختر احمد بن عبدالرحیم بن حسین (۷۹۳ - ۸۴۱ ق)؛ ابو هریره بن ذهبی، ابوالخیر بن علایی و ابن ابی المجد و گروهی دیگر به وی اجازه روایت دادند. ۱۸۹
۲۲. برکت دختر سعد بن احمد (م حدود سال ۷۶۰ ق)؛ عایشه دختر عبدالهادی و گروهی دیگر به وی اجازه روایت دادند. او نیز به سخاوی اجازه حدیث داده است. ۱۹۰
۲۳. برکت دختر احمد بن محمد؛ عایشه دختر عبدالهادی و گروهی دیگر به وی اجازه روایت دادند و او نیز به سخاوی اجازه حدیث داد. ۱۹۱
۲۴. تتر دختر عز محمد بن احمد بن محمد عثمان (۷۳۴ - ۸۰۳ ق)؛ وی به ابن حجر اجازه حدیث داد. ۱۹۲
۲۵. جویریة دختر بدر محمد بن احمد بن علی ابن حجر؛ وی نوه پسر ابن حجر است و در سال ۸۳۰ ق، گروهی به وی اجازه روایت دادند. ۱۹۳
۲۶. حبیبه، ست الاهل دختر رضی محمد بن محب طبری؛ در سال ۸۱۴ ق، عایشه دختر عبدالهادی، زین مراغی، عبدالقادر ارموی و گروهی دیگر به وی اجازه

---

۱۸۶. همان. ۱۹۰. همان.
۱۸۷. همان، ص ۱۱. ۱۹۱. همان، ص ۱۴.
۱۸۸. همان، ص ۱۲. ۱۹۲. همان، ص ۱۶.
۱۸۹. همان، ص ۱۳. ۱۹۳. همان، ص ۱۸.

روایت دادند. ۱۹۴

۲۷ . حسنة دختر ابوالایمن محمد بن شهاب (م ۸۰۸ق)؛ در سال ۷۷۰ق، صلاح

بن ابی عمر، ابن النجم و ابن امیله و گروهی دیگر به وی اجازه روایت دادند. ۱۹۵

۲۸ . حکیمه دختر محمود بن محمد (ت ۶۹۸ق)؛ در سال ۸۱۸ق، طاوسی نزد او قرائت

حدیث کرد و وی اجازه عام از حجار، علاءالدوله سمنانی، معزی و دیگران داشت. ۱۹۶

۲۹ . حلة دختر حسن بن محمد بن محمد؛ وی در سال ۸۰۷ق، به ابن حجر اجازه

روایت داد. ۱۹۷

۳۰ . حلیمه دختر ابو علی مزملاتی؛ گروهی به وی اجازه روایت دادند. ۱۹۸

۳۱ . حلیمه دختر محمد بن محمد بن علی الجعیری الخلیلی؛ قبایی، تدمری و ابن

حجر به وی اجازه روایت دادند. ۱۹۹

۳۲ . حنیفة دختر عبدالرحمن بن احمد القسمنی؛ گروهی به وی اجازه روایت داده و

گروهی نیز از او اجازه حدیث دریافت کردند. ۲۰۰

۳۳ . حنیفه دختر زین عبدالرحمن بن محمد علی العریانی (م ۸۶۰ق)؛ وی به

سخاوی اجازه روایت داد. ۲۰۱

۳۴ . خاتون عایشه دختر عبدالرحمن بن علی؛ در سال ۸۰۵ق، ابن صدیق،

عراقی، هیشمی و گروهی دیگر به وی اجازه روایت دادند. ۲۰۲

۳۵ . خاتون دختر محمد بن احمد بن محمد؛ وی به ابن حجر در سال ۷۹۷ق،

اجازه روایت داد. ۲۰۳

۳۶ . خدیجه دختر ابراهیم بن اسحاق (قبل از ۷۲۰-۸۰۳ق)؛ وی را ابو نصر بن

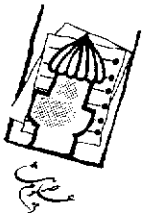
۱۹۴ . همان، ص ۱۹ . ۱۹۹ . همان .

۱۹۵ . همان، ص ۲۰ . ۲۰۰ . همان .

۱۹۶ . همان، ص ۲۱ . ۲۰۱ . همان، ص ۲۳ .

۱۹۷ . همان . ۲۰۲ . همان .

۱۹۸ . همان، ص ۲۲ . ۲۰۳ . همان .

- شیرازی، اسحاق آمدی، الوانی، دبوسی، ابن سید، قطب حلبی، عبدالله بن علی صنهاجی و گروهی از علمای شام و مصر اجازه روایت دادند. ۲۰۴
۳۷. خدیجه دختر احمد بن سلیمان بن برهان (حدود ۸۰۰-۸۸۸ق)؛ وی از احمد بن جبرئیل، عبدالرحمن بن خطیبی و یوسف الازرقی اجازه روایت دارد. ۲۰۵
۳۸. خدیجه دختر شهاب احمد بن علی بن خلف (م ۸۸۹ق)؛ وی را در شعبان سال ۸۰۰ق، اجازه روایت داده و او به سخاوی نیز اجازه حدیث داده است. ۲۰۶
۳۹. خدیجه معروف به مرفقیه دختر شهاب احمد بن نجم محمد بن جهان محمد (۷۴۰-۸۱۴ق)؛ وی را گروهی اجازه روایت داده‌اند. ۲۰۷
۴۰. خدیجه دختر ابوبکر بن عبدالله بن ظهیره؛ وی را پدرش اجازه روایت داد و در سال ۸۰۵ق، ابن صدیق، زین المراحی، عراقی، هیشمی، فرسیسی، عایشه دختر عبدالهادی و گروهی دیگر اجازه روایت دادند. ۲۰۸
۴۱. خدیجه دختر ابوبکر بن محمد قلقشندی مقدسی (۸۳۳-۸۹۲ق)؛ وی را قبابی، تدمری، واسطی، حسین بوضیری، فاطمه کنانی، عایشه حنبلی، عایشه دختر شرایحی، ابوذر زرکشی، برهان حلبی، ابن بردس، ابن طحان، ابن ناظر، محمد بن ابراهیم مرشدی، زینب دختر یافعی و گروهی دیگر اجازه روایت دادند. ۲۰۹
۴۲. خدیجه دختر عماد ابوبکر بن یونس بن عبدالقادر (م ۸۰۱ق)؛ وی به ابن حجر اجازه روایت داد.
۴۳. خدیجه معروف به سعیده دختر عبدالرحمن بن علی (۷۹۷-۸۷۶ق)؛ وی را عایشه دختر عبدالهادی، بدر بهنسی، کمال دمیری و گروهی دیگر اجازه روایت دادند، چنانکه وی سخاوی را اجازه نقل حدیث داد. ۲۱۰

- ۴۴ . خدیجه معروف به سعاده دختر وجیه عبدالرحمن ابن ابی الخیر (۷۸۷ - ۸۶۰ق)؛
وی را گروهی اجازه روایت دادند. ۲۱۱
- ۴۵ . خدیجه دختر موفق عبدالکریم بن محمد (م ۸۹۶ق)؛ وی سخاوی را اجازه
روایت داد. ۲۱۲
- ۴۶ . خدیجه دختر فرج زیلعی (ولادت ۸۰۵ق)؛ وی به عایشه دختر عبدالهادی
اجازه روایت داد و او نیز به سخاوی اجازه حدیث داده است. ۲۱۳
- ۴۷ . خدیجه معروف به توفیق دختر زین محمد بن زین احمد؛ وی را در سالهای
۷۶۹ق، به بعد، گروهی اجازه روایت داده اند. ۲۱۴
- ۴۸ . خدیجه دختر نور محمد بن ابی بکر (م ۸۰۳ق)؛ وی به ابن حجر اجازه
روایت داد. ۲۱۵
- ۴۹ . خدیجه دختر ابو عبدالله محمد بن حسین بن زین محمد (م ۸۴۶ق)؛ وی را
در سالهای ۷۸۸ق، به بعد نشاوری، عزیرالدین ملیحی، سردی، ابن حاتم، ابن
الشیخه، امیوطی و دختر عبدالهادی اجازه روایت دادند، چنانکه وی به ابن فهد و
دیگران اجازه حدیث داد. ۲۱۶
- ۵۰ . خدیجه دختر محمد سمنطح بن عبدالکریم؛ وی را گروهی در سال ۸۰۵
ق، اجازه روایت داده اند. ۲۱۷
- ۵۱ . خدیجه دختر محمد بن عبدالله بلکام (م ۸۹۷ق)؛ وی را گروهی اجازه روایت داده اند. ۲۱۸
- ۵۲ . خدیجه دختر شمس محمد بن علی بن محمد (م ۸۶۹ق)؛ وی را تقی بن حاتم
اجازه روایت داد، چنانکه وی به سخاوی اجازه حدیث داده است. ۲۱۹

۲۱۶ . همان .	۲۱۱ . همان .
۲۱۷ . همان، ص ۳۱ .	۲۱۲ . همان .
۲۱۸ . همان .	۲۱۳ . همان، ص ۳۰ .
۲۱۹ . همان .	۲۱۴ . همان .
	۲۱۵ . همان .

۵۳. خدیجه یا علا دختر محب محمد بن رضی محمد (ت ۸۴۹ق)؛ وی را شرف مراغی، زین امیوطی، ابو جعفر بن عجمی و گروهی دیگر اجازه روایت دادند. ۲۲۰ داد. ۲۲۱

۵۴. رجب دختر شهاب احمد بن محمد (م ۸۶۹ق)؛ وی به سخاوی اجازه روایت داد. ۲۲۱

۵۵. رقیه دختر شیخ عبدالقوی (م ۸۷۴ق)؛ وی به سخاوی اجازه روایت داد و نیز از سال ۸۰۵ق، به بعد ابن صدیق، زین مراغی، عراقی و هیشمی به وی اجازه روایت دادند. ۲۲۲

۵۶. رقیه دختر علی بن محمد بن موسی (م ۸۸۰ق)؛ وی را در سال ۸۱۱ق، برهان انباسی، عراقی، هیشمی، بلقینی، ابن الملقی، صدر مناوی، نماری، مجد اسماعیل حنفی و دیگران اجازه، روایت داده اند. چنانکه وی به سخاوی نیز اجازه، حدیث داد. ۲۲۳

۵۷. رقیه دختر شرف محمد بن مسند (۷۴۱-۸۳۲ق)؛ وی را گروهی از مشایخ عصر اجازه روایت داده اند و برخی نیز عقیده دارند که از ابن المصوی هم اجازه دریافت نمود. ۲۲۴

۵۸. رقیه دختر شمس محمد بن محمد ابی الخیر (م ۸۵۸ق)؛ گروهی وی را اجازه روایت دادند.

۵۹. رقیه دختر یحیی بن عبدالسلام (۷۲۶-۸۱۵ق)؛ وی را یوسف الختنی، علی بن اسماعیل ابن المصری، ابن شاهد، زینب بنت الکمال، بند نیجی، مزی، ذهبی، برزالی، ابن سید، قطب حلبی و گروهی دیگر اجازه روایت داده اند، چنانکه سخاوی نیز از وی اجازه روایت دارد. ۲۲۵

۶۰. زینب دختر ابراهیم بن احمد (م ۸۴۱ق)؛ در سالهای ۷۸۸ق؛ و پس از آن نشاوری، ابن حاتم، ابو هریره بن ذهبی، ملیجی، مطرز، آمدی، صروی، تنوخی و

۲۲۰. همان. ۲۲۳. همان، ص ۳۵.

۲۲۱. همان، ص ۳۴. ۲۲۴. همان.

۲۲۲. همان. ۲۲۵. همان، ص ۳۶.

زفناری به وی اجازه روایت داده اند. ۲۲۶

۶۱. زینب دختر احمد بن محمد بن موسی (۷۹۹-۸۸۶ق)؛ از سال ۸۰۵ق، به بعد عراقی، هیشمی، مراغی، فرسیسی، شهاب جوهرای، ابوالطیب سمولی، عایشه دختر عبدالهادی و شریف بن کویک وی را اجازه روایت داده اند. ۲۲۷

۶۲. زینب دختر عبدالرحیم (۷۹۱-۸۶۵ق)؛ در سالهای ۷۹۵ق، به بعد گروهی از جمله شهاب احمد، ابوالخیر بن علاء، احمد بن محمد بن راشد، ابوبکر بن محمد بن عبدالرحمن مزی، ابوهریره بن ذهبی و تاج بن موسی السکندری به وی اجازه روایت داده اند. ۲۲۸

۶۳. زینب دختر عبدالله بن احمد بن علی (۷۸۰-۸۵۶ق)؛ سخاوی می نویسد:

بعید نمی دانم از قدما اجازه روایت داشته باشد. ۲۲۹

۶۴. زینب دختر عبدالله بن زین احمد (م ۸۳۸ق)؛ وی را ابن هبل و صلاح بن ابی عمر ابن امیله اجازه روایت دادند و وی به ابن فهد و دیگران اجازه حدیث داده است. ۲۳۰

۶۵. زینب دختر عبدالعزیز بن عبدالعلی (م ۸۴۵ق)؛ گروهی در سال ۸۳۶ق، به وی اجازه روایت داده اند. ۲۳۱

۶۶. زینب دختر عبدالله بن اسعد بن علی (۷۶۸-۸۴۶ق)؛ وی را ابن امیله، صلاح بن ابی عمر، ابن السوقی، ابن النجم، ابن الهبل، ابن قاضی زیدانی، اذرعی، اسنوی، ابوالبقاء سبکی، ابن القاری، تقی البغدادی و نشاوری اجازه روایت داده اند. ۲۳۲

۶۷. زینب دختر عبدالله بن خلیل؛ وی در سال ۸۶۵ق، به سخاوی اجازه روایت داده و در سال ۸۷۳ق، به برخی دیگر اجازه داده است. ۲۳۳

۲۲۶. همان، ص ۳۸.

۲۲۷. همان، ص ۳۹.

۲۲۸. همان، ص ۴۲.

۲۲۹. همان.

۲۳۰. همان، ص ۴۲.

۲۳۱. همان، ص ۴۲.

۲۳۲. همان، ص ۴۳.

۲۳۳. همان.

۶۸. زینب دختر عبدالهادی. در سال ۸۲۶؛ قبایی، شمس شامی، تاج بن بردس و علاء به وی اجازه روایت دادند. ۲۳۴

۶۹. زینب دختر علی بن احمد بن عبدالعزیز (۷۷۵-۸۲۷ق)؛ وی را محب صامت، محمد بن احمد بن عبد الرحمن، ابوالهول جزری و گروهی دیگر اجازه روایت دادند. ۲۳۵

۷۰. زینب دختر ابوالبرکات محمد بن احمد بن ابی الخیر (ت ۸۴۵ق)؛ در سال ۸۵۴ق، ابن امیوطی و ابو جعفر بن عجمی و گروهی دیگر به وی اجازه روایت دادند. ۲۳۶

۷۱. زینب دختر ابوالیمن محمد بن ابی بکر (م ۸۵۹ق)؛ در سال ۷۹۳ق، به بعد گروهی چون تنوخی، ابن شیخه، صردی، شهاب بن منقر، بلقینی، ابن المقن، عراقی و هیشمی اجازه روایت دادند. ۲۳۷

۷۲. زینب دختر ابو السعود؛ گروهی در سال ۸۰۵ق، به وی اجازه روایت دادند. ۲۳۸

۷۳. زینب دختر ابوالفضل محمد بن عبدالرحمن؛ گروهی وی را در سال ۸۳۷ق، اجازه روایت داده اند. ۲۳۹

۷۴. زینب دختر رضی ابوالسعادات (۷۹۴-۸۶۲ق) وی را تنوخی، بلقینی، ابن الملتن عراق و هیشمی و گروهی دیگر از اجازه روایت داده اند. ۲۴۰

۷۵. زینب دختر قاضی ناصرالدین محمد (م ۸۸۸ق)؛ ابن طحان، ابن بروس و ابن ناظر بن وی اجازه روایت داده اند. ۲۴۱

۷۶. زینب دختر ابوالیمین محمد بن محمد (۸۳۴-۸۵۲ق) گروهی وی را اجازه

۲۳۴. همان. ص ۴۷.

۲۳۵. همان.

۲۳۶. همان، ص ۴۶.

۲۳۷. همان.

۲۳۸. همان، ص ۴۷.

۲۳۹. همان.

۲۴۰. همان، ص ۴۸.

۲۴۱. همان.

روایت داده‌اند. ۲۴۲

۷۷. زینب دختر تاج محمد بن یوسف؛ وی دارای اجازه حدیث بود. ۲۴۳

۷۸. زینب دختر امین یحیی بن محمد (م ۸۸۷ق)؛ وی را در سال ۸۳۷ق، اجازه

روایت داده‌اند. ۲۴۴

۷۹. زینب دختر یوسف بن ابراهیم (م ۸۴۹ق)؛ وی زیر آوار از دنیا رفت و او را

شهید لقب داده‌اند. ابوهریره بن ذهبی، ابن قوام، ابن ابی المجد و گروهی دیگر به وی

اجازه روایت داده‌اند. ۲۴۵

۸۰. ساره دختر صدر احمد بن بدر؛ ابن زعیوب در سال ۷۹۵ق، به وی اجازه

روایت داد و او به سخاوی اجازه حدیث داده است. ۲۴۶

۸۱. ساره دختر تقی علی بن عبدالکافی (ت ۷۳۴ق)؛ مزی، بزرالی، ذهبی،

ابن نباته عبدالقادر بن قریشه، عبدالرحیم بن ابی السیر و گروهی دیگر به وی اجازه

روایت داده‌اند. ۲۴۷

۸۲. ساره دختر عمر بن عبدالعزیز بن محمد؛ معروف به ابنه ابن جماعة (ح ۷۶۰-

۸۵۵ق)؛ وی را صلاح بن ابی عمرو، ابن امیله، ابن السومی، احمد بن عبدالکریم، ابن

النجم، ابن القاری و محمد بن حسن بن قاضی اجازه روایت داده‌اند. سخاوی گوید:

بعید نیست از جدش، جماعة نیز اجازه روایت داشته باشد. ۲۴۸

۸۳. ساره دختر شرف محمد بن علی بن محمد (م ۷۶۲ق)؛ سخاوی گوید:

وی به من اجازه شفاهی داد و او از سرآمدان زمانه اش در دینداری،

خردمندی، اصالت و ریشه‌داری بود. ۲۴۹

۸۴. ست الاهل دختر عبدالله بن احمد بن حسن؛ گروهی وی را در سال ۸۱۴ق،

۲۴۲. همان. ۲۴۶. همان، ص ۵۱.

۲۴۳. همان، ص ۵۰. ۲۴۷. همان، ص ۵۱.

۲۴۴. همان. ۲۴۸. همان، ص ۵۲.

۲۴۵. همان. ۲۴۹. همان، ص ۵۳.

اجازه روایت داده اند. ۲۵۰

۸۵. ست الاهل دختر عبدالکریم بن احمد بن عطیه (م ۸۴۹ق)؛ وی را در سالهای ۷۸۸ق، به بعد نشاوری، سردی، ابن حاتم، عراقی، هیشمی و دیگران اجازه روایت داده اند. ۲۵۱

۸۶. ست الجمیع دختر عطیه بن محمد (۸۳۱-۸۷۱ق)؛ وی را قبایی، تدمری، زین الزرکشی، واسطی، ابن ناظر، ابن طحان، علاء بن بردس، برهان الحلبی و دیگران اجازه روایت داده اند. ۲۵۲

۸۷. ست التقی دختر عبدالحی القیوم؛ وی را جماعه در سال ۸۳۶ق، اجازه روایت داد. ۲۵۳

۸۸. ست الجمیع دختر علی بن ابی البرکات (م ۸۳۵ق)؛ وی و خواهرش زینب را گروهی اجازه روایت داده اند. ۲۵۴

۸۹. ست الجمیع دختر ابی الیمین محمد بن محمد (ت ۸۳۸ق) وی را جماعه اجازه روایت داد. ۲۵۵

۹۰. ست العمائم، دختر عبدالله بن ابی بکر؛ وی را در سال ۸۳۶ق، جماعتی اجازه روایت داده اند. ۲۵۶

۹۱. ست قریش دختر علی بن محمد بن احمد؛ وی را جماعتی در سال ۸۳۶ق، اجازه روایت داده اند. ۲۵۷

۹۲. ست قریش دختر ابوالیمین محمد بن محمد طویل (م ۸۵۸ق) وی را جماعتی در سال ۸۳۶ اجازه روایت داده اند. ۲۵۸

۲۵۰. همان.	۲۵۵. همان.
۲۵۱. همان.	۲۵۶. همان، ص ۵۵.
۲۵۲. همان، ص ۵۴.	۲۵۷. همان، ص ۵۶.
۲۵۳. همان.	۲۵۸. همان.
۲۵۴. همان.	

- ۹۳ . ست قریش دختر نجم محمد بن ابی البرکات (م ۸۵۴ق)؛ وی را جماعتی در سال ۸۴۶ ق، اجازه روایت داده اند. ۲۵۹
- ۹۴ . ست القضاة دختر ابوبکر بن عبدالرحمن (۷۹۷ - ۸۶۴ق)؛ وی را ابوهریره بن ذهبی ابوالخیر بن علایی، عبدالله بن حرستانی، فاطمه دختر ابن المنجا، فاطمه دختر عبدالهادی و گروهی دیگر اجازه روایت داده اند. ۲۶۰
- ۹۵ . ست القضاة دختر عبدالوهاب بن عمر (ح ۷۲۰ - ۸۰۱ق)؛ وی را قسم بن عساکر، حجار، الوافی، مزی، شرف بن حافظ و دیگران اجازه روایت داده اند. ۲۶۱
- ۹۶ . ست الكل دختر رضی محمد بن محب (م ۸۶۷ق)؛ وی را ابن صدیق، مراغی، عراقی، هیثمی، عایشه دختر عبدالهادی و دیگران اجازه روایت داده اند. ۲۶۲
- ۹۷ . ست الكل دختر احمد بن امام الدین محمد (م ۸۰۳ق)؛ وی را در سال ۷۳۰ق، گروهی چون یحیی بن مصری، زینب ابنة الکمال، مزی، برزالی، ابن قمام، و ابن غال اجازه روایت داده اند. ۲۶۳
- ۹۸ . ستیته دختر زین ابن عبدالله محمد بن محمد (م ۸۷۹ق)؛ وی به سخاوی اجازه روایت داد. ۲۶۴
- ۹۹ . ستیت دختر عبدالله بن علی به عبدالله (م ۸۵۹ق)؛ وی را ابن صدیق، مراغی، عراقی، هیثمی، فرسیس، ابوطیب سمولی، ابوالعباس جوهری، احمد بن محمد ماکسینی و دیگران اجازه روایت داده اند و او نیز به سخاوی اجازه روایت داده است. ۲۶۵
- ۱۰۰ . ستیت دختر عبدالله بن ابی سرور محمد بن عبدالرحمن فاسی (۸۴۰ - ۸۸۰ق)؛ جماعتی از جمله زینب دختر یافعی به او اجازه روایت داده اند. ۲۶۶

---

۲۵۹ . همان .	۲۶۳ . همان، ص ۵۷ .
۲۶۰ . همان، ص ۵۷ .	۲۶۴ . همان، ص ۶۰ .
۲۶۱ . همان .	۲۶۵ . همان، ص ۶۱ .
۲۶۲ . همان، ص ۵۸ .	۲۶۶ . همان .

- ۱۰۱ . ستیت دختر عبدالهادی بن ابی یمین، جماعتی به او اجازه روایت داده اند. ۲۶۷
- ۱۰۲ . ستیت دختر ابی عبدالله محمد بن علی بن احمد؛ جماعتی به او اجازه روایت داده اند. ۲۶۸
- ۱۰۳ . ستیت دختر ابی حامد محمد بن ابی خیر (۸۴۳-۸۶۸ق)؛ او را زین زرکشی، ابن فرات، ابن ناظر، ابن بروس، ابو جعفر بن عجمی و دیگران اجازه روایت داده اند. ۲۶۹
- ۱۰۴ . سعاده دختر عبداللطیف بن محمد بن احمد (م ۸۸۲ق)؛ وی را تمامی مشایخ ستیت دختر عبدالله بن ابن سرور فاسی اجازه روایت داده اند. ۲۷۰
- ۱۰۵ . سعاده دختر ابن سرور فاسی (۸۲۰-۸۷۶ق)؛ جماعتی به وی اجازه روایت داده اند. ۲۷۱
- ۱۰۶ . سعیده دختر زین محمد بن احمد بن محمد (م ۸۲۶ق)؛ کمال بن حبيب به او اجازه روایت داده است. ۲۷۲
- ۱۰۷ . سمراء دختر عبدالرحمن بن ابی بکر (ق ۸۳۲ق)؛ جماعتی به وی در سال ۸۳۶ق، اجازه روایت داده اند. ۲۷۳
- ۱۰۸ . شریفه دختر سراج عبداللطیف بن ابی الفتح (۸۱۰-۸۸۲ق)؛ عایشه دختر ابن عبدالهادی و ابن کویک بن وی اجازه روایت داده اند. ۲۷۴
- ۱۰۹ . شمس الملوك دختر ناصرالدین محمد بن عباد (۷۳۰-۸۰۳ق)؛ او به ابن حجر اجازه روایت داده است. ۲۷۵
- ۱۱۰ . صالحه دختر بهاء احمد بن تقی علی بن عبدالکافی سبکی؛ ابن امیله و گروهی از اصحاب ابوالفضل بن عساکر به وی اجازه روایت داده و او نیز به پسر ابن حجر اجازه روایت داده است. ۲۷۶

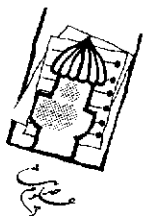
۲۶۷ . همان .	۲۷۲ . همان .
۲۶۸ . همان، ص ۶۲ .	۲۷۳ . همان، ص ۶۶ .
۲۶۹ . همان .	۲۷۴ . همان، ص ۶۷ .
۲۷۰ . همان، ص ۶۴ .	۲۷۵ . همان، ص ۶۹ .
۲۷۱ . همان، ص ۶۵ .	۲۷۶ . همان، ص ۷۰ .

- ۱۱۱ . صفیه دختر عماد اسماعیل بن محمد بن محمد (م ۸۰۱)؛ وی را حجار و ایوب کحال اجازه روایت داده اند و او نیز به ابن حجر اجازه روایت داده است. ۲۷۷
- ۱۱۲ . صفیه دختر محمد بن محمد بن عمر (م ۸۴۵ق)؛ ابوهریره بن ذهبی، تنوخی، ابن ابی المجد و جماعتی دیگر به وی اجازه روایت داده اند. ۲۷۸
- ۱۱۳ . صفیه دختر یاقوت حبشی (۸۰۴ - ۸۷۲ق)؛ وی را ابن صدیق، زین مراغی، عایشه دختر ابن عبدالهادی، عراقی، هیشمی و دیگران اجازه روایت داده اند و او نیز به سخاوی اجازه روایت عطا نموده است. ۲۷۹
- ۱۱۴ . عایشه دختر صارم ابراهیم بن خلیل (حدود ۷۶۰ - ۸۴۲ق)؛ خلاطی، ابن جوفی، محمد بن موسی بن سیرجی، ابن سوقی، ابن نجم، زغلش، ابن هبل، عمر بن ابراهیم نقبی، زینب دختر دمامیسی، دختر نیاته، ابن قوالیح و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۲۸۰
- ۱۱۵ . عایشه دختر ابراهیم بن عبدالله، مادر عبدالله حماسی دمشقی (۷۷۰ - حدود ۸۵۰ق)؛ ابن امیله، صلاح بن ابن عمر، ابن هبل، محب صامت و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۲۸۱
- ۱۱۶ . عایشه دختر ابی بکر بن حسین بن عمر، جماعتی چون صلاح بن ابی عمر؛ ابن امیله، ابن هبل، بهاء بن خلیل و حواری به او اجازه روایت داده اند. ۲۸۲
- ۱۱۷ . عایشه دختر ابی بکر بن عمر بن عرفات (۷۹۴ - ۸۸۰ق)؛ ابوهریره ذهبی، ابن قوام، تاج بن موسی، احمد بن محمد بن خراط و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۲۸۳
- ۱۱۸ . عایشه دختر تاج عبدالله بن شهاب احمد بن محمد (۷۶۰ - ۸۲۴ق)؛ وی را در سال ۷۶۷ق، امیدون بن عبدالکریم یعلی، ابن یوسف خلاطی، ابن نجم، حسن بن هبل، بهاء بن خلیل، موفق حنبلی، محمود منبجی، حراوی و گروهی اجازه روایت داده اند. ۲۸۴
- ۱۱۹ . عایشه دختر عبدالوهاب بن عبدالله بن اسعد (۷۸۹ - ۸۶۶ق)؛ وی پس از

۲۷۷ . همان، ص ۷۱ .	۲۸۱ . همان .
۲۷۸ . همان .	۲۸۲ . همان، ص ۷۴ .
۲۷۹ . همان .	۲۸۳ . همان، ص ۷۵ .
۲۸۰ . همان، ص ۷۳ .	۲۸۴ . همان، ص ۷۶ .

آنکه از تنوخی، ابن ذهبی، ابن علایی و دیگران اجازه روایت دریافت نمود، به سخاوی اجازه روایت عطا کرد. ۲۸۵

۱۲۰. عایشه دختر علی بن محمد بن عبدالغنی؛ او به محمد بن هارون حضرمی و خواهرانش و نیز سخاوی و جمعی دیگر اجازه روایت داده است. ۲۸۶

۱۲۱. عایشه دختر علی بن محمد بن عبدالله (۷۶۱-۸۴۰ق)؛ ابن قاضی جیلی، خلاطی و گروهی از علمای اهل شام و مصر به وی اجازه روایت داده اند. ۲۸۷

۱۲۲. عایشه دختر محمد بن ابراهیم بن احمد (۷۹۸-۸۴۶ق)؛ او در همان سالی که به دنیا آمد، از سوی شمس بسکری و سپس نور علی بن حسن خزرچی به دریافت اجازه روایت نایل گردید. ۲۸۸

۱۲۳. عایشه دختر محمد بن عبدالهادی بن عبدالحمید (۷۲۳-۸۱۶ق)؛ ابن زراد، اسماعیل بن عمر بن حموی، ست الفقها دختر واسطی، یحیی بن فضل الله، برهان جمعبری، برهان بن فرکاح، ابوالحسن بندنجی، عبدالله بن محمد بن یوسف، شرف بن بارزی، ابراهیم بن صالح بن عجمی و دیگران به وی اجازه روایت داده اند و جمع زیادی نیز از او اجازه روایت دریافت داشته اند. ۲۸۹

۱۲۴. عایشه دختر محمد بن عیسی بن عبدالله (م ۸۲۹ق)؛ وی از ابن قیم، قلانسی، مظفر و گروهی دیگر اجازه روایت دریافت نمود. ۲۹۰

۱۲۵. عزیزه دختر شاهین کرکی؛ گروهی از مشایخ اجازه به وی در سال ۸۳۰ق، اجازه روایت داده اند. ۲۹۱

۱۲۶. عصمت دختر محمد بن رشیدالدین (۷۱۱-۸۳۵ق)؛ او در سال ۸۳۳ق، اجازه روایت از سوی طاووسی دریافت نمود. ۲۹۲

-
۲۸۵. همان، ص ۷۷.	۲۸۹. همان، ص ۸۱.
۲۸۶. همان، ص ۷۸.	۲۹۰. همان، ص ۸۲.
۲۸۷. همان.	۲۹۱. همان.
۲۸۸. همان، ص ۷۹.	۲۹۲. همان، ص ۸۳.

۱۲۷. علما دختر شهاب بن ابی العباس (م ۸۱۶ق)؛ وی در سال ۷۵۵ق، و پس از آن، از علایی، عز بن جماعه، قلانسی، ناصرالدین فاروقی، خلاطی، معین بن رصاص و محمد بن علی القطروانی اجازه روایت دریافت نمود. ۲۹۳

۱۲۸. علما دختر محب احمد بن محمد بن عبدالله (۸۱۸-۸۸۲ق)؛ وی را ابن طولویفا، تاج بن بردس، شمس عسقلانی و جماعتی دیگر اجازه روایت داده اند. ۲۹۴

۱۲۹. علما دختر ابی یمن محمد بن احمد (۷۷۴-۸۲۶ق)؛ نشاوری، ابن حاتم، و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۲۹۵

۱۳۰. علما دختر محب محمد بن محمد بن رضی محمد بن محب (ت ۸۵۳ق)؛ گروهی به وی اجازه روایت داده اند. ۲۹۶

۱۳۱. عضون دختر نور ابی حسن علی بن احمد بن عبدالعزیز (۷۹۴-۸۵۵ق)؛ تنوخی، ابن شیخه، بلقین، عراقی، هیشمی، ابن ملقن، مریم اذرعیه و برخی دیگر به او اجازه روایت داده و او نیز به سخاوی اجازه داده است. ۲۹۷

۱۳۲. فاطمه دختر ابراهیم بن احمد بن عبداللطیف (۷۷۰-۸۵۱ق)؛ ابوهریره ذهبی، ابن علایی و گروهی دیگر وی را در سال ۷۹۸ق، اجازه روایت داده اند. ۲۹۸

۱۳۳. فاطمه دختر احمد بن عبدالله (ت ۷۷۴ق)؛ حراوی به وی اجازه روایت داده است. ۲۹۹

۱۳۴. فاطمه دختر ابی الفضل احمد بن علی (۸۱۷-۸۱۹ق)؛ گروهی به او اجازه روایت داده اند. ۳۰۰

۱۳۵. فاطمه دختر شهاب ابی محمود احمد بن محمد (ت ۷۶۰ق)؛ ابن خباز به او اجازه روایت داده است. ۳۰۱

۲۹۸. همان، ص ۸۶.	۲۹۳. همان.
۲۹۹. همان، ص ۸۷.	۲۹۴. همان، ص ۸۴.
۳۰۰. همان، ص ۸۸.	۲۹۵. همان.
۳۰۱. همان.	۲۹۶. همان.
	۲۹۷. همان، ص ۸۵.

- ۱۳۶ . فاطمه (حلیمه) دختر احمد بن محمد بن اسماعیل بن ابراهیم (م ۸۳۷ق)؛ ابن صدیق و گروهی دیگر به وی اجازه روایت داده اند. ۳۰۲
- ۱۳۷ . فاطمه دختر احمد بن ابی الخیر؛ او در سال ۸۱۴ق، از گروهی اجازه روایت دریافت نمود. ۳۰۳
- ۱۳۸ . فاطمه دختر احمد بن محمد بن علی (ت ۷۳۲ق)؛ مزی به او اجازه روایت داده است و او نیز به ابن حجر اجازه روایت داده است. ۳۰۴
- ۱۳۹ . فاطمه دختر ابی بکر بن عمر بن عرفات (۷۹۰-۸۶۷ق)؛ تمامی کسانی که به خواهر او (عایشه) اجازه روایت داده اند به وی نیز اجازه داده اند. ۳۰۵
- ۱۴۰ . فاطمه دختر عبدالرحمن بن ابی بکر (م ۸۶۲ق)؛ گروهی از مشایخ در سال ۸۳۶ق، به وی اجازه روایت داده اند. ۳۰۶
- ۱۴۱ . فاطمه دختر عبدالکریم بن علی بن عبدالکریم؛ در سال ۸۰۶ق، جماعتی از عایشه دختر ابن عبدالهادی، زین مراغی و عبدالقادر ارموی به او اجازه روایت داده اند. ۳۰۷
- ۱۴۲ . فاطمه دختر عبدالواحد بن زین محمد بن احمد (م ۸۸۱ق)؛ گروهی در سال ۸۳۶ق، به وی اجازه روایت داده اند. ۳۰۸
- ۱۴۳ . فاطمه دختر عبدالوهاب بن عقیف (۷۸۶-۸۲۷ق)؛ ابن صلاح علایی، ابن ذهبی، ابن ابی المجهد و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۳۰۹
- ۱۴۴ . فاطمه دختر علی بن منصور (۷۷۰-۸۵۸ق)؛ عایشه دختر ابن عبدالهادی و دیگران به وی اجازه روایت داده و او نیز به سخاوی اجازه داده است. ۳۱۰

---

۳۰۲ . همان .	۳۰۷ . همان ، ص ۹۵ .
۳۰۳ . همان .	۳۰۸ . همان .
۳۰۴ . همان ، ص ۸۹ .	۳۰۹ . همان ، ص ۹۶ .
۳۰۵ . همان ، ص ۹۰ .	۳۱۰ . همان ، ص ۹۷ .
۳۰۶ . همان ، ص ۹۳ .	

- ۱۴۵ . فاطمه دختر عمر بن عبدالعزیز بن علی (م ۸۶۲ق)؛ گروهی در سال ۸۳۶ق، به وی اجازه روایت داده اند. ۳۱۱
- ۱۴۶ . فاطمه دختر عمر بن محمد بن علی جعبری (ت ۸۲۵ق)؛ تدمری، قبالی و ابن حجر به وی اجازه روایت داده اند. ۳۱۲
- ۱۴۷ . فاطمه (مبارکه) دختر ابی یمن محمد بن شهاب (م ۸۳۶ق)؛ ابن نجم، ابن هبیل، محب صامت و دیگران به او اجازه روایت داده اند. ۳۱۳
- ۱۴۸ . فاطمه دختر محمد بن احمد بن حسن عسقلانی (۷۹۹-۸۳۲ق)؛ عمر بالئی، ابن قوام، عبدالله بن خلیل حرستانی، فاطمه دختر ابن منجا، فاطمه دختر ابن عبدالهادی، زین مراغی و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۳۱۴
- ۱۴۹ . فاطمه دختر محمد بن احمد بن سیف (ت حدوداً ۷۷۰ق)؛ حجار و زینب دختر کمال و طایفه ای از مشایخ به وی اجازه روایت داده اند. ۳۱۵
- ۱۵۰ . فاطمه دختر محمد بن احمد تنوخی دمشقی (۷۱۲-۸۰۳ق)؛ سلیمان و ابوبکر دشتی، مطعم، ابن عساکر، ابن شیرازی، ابوبکر بن احمد بن عبداللدائم، اسماعیل بن یوسف بن مکتوم و ست الوزراء دختر عمر بن منجا به او اجازه روایت داده اند. او نیز به ابن حجر اجازه روایت داده است. ۳۱۶
- ۱۵۱ . فاطمه دختر محمد بن حسن بن سعد (۷۸۸-۸۴۰ق)؛ وی را ابوهریره بن ذهبی، ابن عرفة و عمر بن ایدغمش اجازه روایت داده اند و نجم بن فهد نیز از سوی او به دریافت اجازه روایت نایل آمده است. ۳۱۷
- ۱۵۲ . فاطمه دختر محمد بن عبدالهادی (۷۱۹-۸۰۳ق)؛ عالمانی از دمشق، مصر، حلب، حماة و حمص و غیره همچون ابو نصر بن شیرازی، ابو محمد بن

۳۱۱. همان. ۳۱۵. همان، ص ۱۰۱.

۳۱۲. همان. ۳۱۶. همان.

۳۱۳. همان، ص ۱۰۰. ۳۱۷. همان، ص ۱۰۲.

۳۱۴. همان.

عساکر، یحیی بن محمد بن سعد، حسن بن عمر کردی، عبدالرحیم منشاوی، ابراهیم بن صلح بن عجمی، شرف بن بارزی، احمد بن ادریس بن مزیز، علی بن عبدالله بن یوسف بن مکتوم به او اجازه روایت داده اند. ۳۱۸

۱۵۳. فاطمه دختر ابی الخیر محمد بن ابی سعود (۷۹۴-۸۲۳ق)؛ تنوخی، ابن شیخه، ابن ملقن، عراقی، هیشمی و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۳۱۹

۱۵۴. فاطمه دختر ابی حامد محمد بن ابی الخیر محمد ابن ابی سعود (ت ۸۳۸ق)؛ او از برهان حلبی، ابو جعفر بن عجمی، زین زرکشی، ابن فرات، ابن ناظر، علاء بن بردس و دیگران اجازه روایت نموده است. ۳۲۰

۱۵۵. فاطمه دختر بدر محمد بن جمال یوسف بن عبدالله (۷۹۴-۸۷۳ق)؛ ابن صدیق، ابن قوام، بالسی، ابن منیع، دختر ابن منجا و مشایخ اجازه پسر عموهایش محمد و علی فرزندان تاج محمد به وی اجازه روایت داده اند. ۳۲۱

۱۵۶. فاطمه دختر بدر محمد بن یوسف بن عبدالله؛ او دختر دیگر بدر محمد است و تمامی کسانی که به خواهرش اجازه داده اند، او را نیز در نقل روایات مجاز دانسته اند. ۳۲۲

۱۵۷. فاطمه دختر تاج محمد بن یوسف بن عبدالله؛ او خواهر محمد و احمد و علی و زینب است و تمامی کسانی که به ایشان اجازه روایت داده اند، فاطمه را نیز به دریافت اجازه روایت نایل نموده اند. ۳۲۳

۱۵۸. فرحة دختر شهاب ابی الفضل احمد بن علی بن محمد (۸۰۴-۸۲۸ق)؛ گروهی به او اجازه روایت داده اند. ۳۲۴

۱۵۹. فقها دختر علی بن محمد بن موسی محلی (م ۸۵۶ق)؛ او از گروهی از مشایخ اجازه روایت داشته و به سخاوی و ابن فهد نیز اجازه روایت داده است. ۳۲۵

---

۳۱۸. همان، ص ۱۰۳.	۳۲۲. همان.
۳۱۹. همان، ص ۱۰۴.	۳۲۳. همان.
۳۲۰. همان، ص ۱۰۵.	۳۲۴. همان، ص ۱۱۵.
۳۲۱. همان، ص ۱۰۶.	۳۲۵. همان، ص ۱۱۶.

۱۶۰. فوز دختر محمد بن عمر بن عبدالعزیز خروبی (م ۸۵۲ق)؛ به درخواست دایی اش در سال ۷۹۵ق، گروهی از جمله ابوهریره بن ذهبی، ابوالخیر بن علایی، ابوالفرج بن شیخه و شهاب احمد بن ابی بکر بن عز به او اجازه روایت داده اند. ۳۲۶

۱۶۱. قطلومک دختر ناصرالدین محمد بن ابراهیم (ت ۷۴۴ق)؛ او را ابن حجر اجازه روایت داده است. ۳۲۷

۱۶۲. قفجق (قفجاق) دختر عبدالله بن احمد بن محمد بن هاشم (۷۷۷-۸۳۳ق)؛ صلاح بن ابی عمر، جویریة، جمال، باجی، سردی، رسلان ذهبی، محمد بن عمر بن قاضی شهبه، حراوی، شمس عسقلانی و محب صامت به او اجازه روایت داده اند و او نیز به ابن حجر اجازه روایت داده است. ۳۲۸

۱۶۳. کمالیه دختر احمد بن محمد بن ناصر بن علی کنانی (م بعد از ۸۶۵ق) به وی در سال ۸۰۵ق، ابن صدیق زین مراغی، عراقی، هیشمی و دیگران اجازه روایت داده اند و او نیز به سخاوی اجازه داده است. ۳۲۹

۱۶۴. کمالیه دختر عقیف عبدالله بن احمد بن حسن قسطلانی؛ مراغی، سوفی، جمال حنبلی، عزبن جماعه، ابن کویک و دیگران در سال ۸۱۴ق، به وی اجازه روایت داده اند. ۳۳۰

۱۶۵. کمالیه صغرا دختر علی بن احمد بن عبدالعزیز (۷۸۲-۸۶۷ق)؛ نشاوری، ابن حاتم، سردی، ابن خلدون، ابن عرفه، ابن علایی، ابن ذهبی، ابن ملقن، بلقینی، ابن صدیق، تنوخی و گروهی دیگر شیخ اجازه او بوده و او نیز به سخاوی اجازه روایت داده است. ۳۳۱

۱۶۶. کمالیه دختر محمد بن احمد بن حسن بن زین محمد بن امین (۷۸۶-۸۰۶ق)؛ گروهی در حالی که او دو ساله بود، به وی اجازه روایت داده اند. ۳۳۲

۳۲۶. همان. ۳۳۰. همان.

۳۲۷. همان. ۳۳۱. همان، ص ۱۲۰.

۳۲۸. همان، ص ۱۱۷. ۳۳۲. همان.

۳۲۹. همان، ص ۱۱۹.

- ۱۶۷ . کمالیه دختر محمد بن احمد بن قاسم (۷۵۷-۸۴۹ق)؛ گروهی از جمله قروی، ابن حاتم، جویریة و باجی به او اجازه روایت داده اند. ۳۳۳
- ۱۶۸ . کمالیه دختر ابن الوفا محمد بن احمد بن ضیاء (۸۲۳-۸۹۰ق)؛ ابن جزری از جمله کسانی است که به او اجازه روایت داده اند. ۳۳۴
- ۱۶۹ . کمالیه دختر نجم محمد بن ابی بکر بن علی (۷۹۴-۸۸۰ق)؛ او پس از آنکه از تنوخی، ابن شیخه، ابن ذهبی، ابن علایی، ابن قوام، ابن منیع و دیگران در سال ۷۹۷ و بعد از آن اجازه روایت دریافت نمود و به سخاوی اجازه روایت اعطا نمود. ۳۳۵
- ۱۷۰ . کمالیه دختر نجم محمد بن ابی الخیر (۸۰۸-۸۶۶ق)؛ ابوالیمن طبری، عایشه دختر ابن عبدالهادی، عبدالقادر ارموی، مجد لغوی، عز بن جماعة، شرف بن کویک و جماعتی دیگر به او اجازه روایت داده اند و قبل از وفات به سخاوی اجازه روایت داد. ۳۳۶
- ۱۷۱ . لطیفه دختر عز محمد بن محمد بن عثمان (۷۴۴-۸۲۸ق)؛ او به فرزند سخاوی در سال ۸۲۵ق، اجازه روایت داده است. ۳۳۷
- ۱۷۲ . لمیاء دختر صدر شمس الدین محمد بن قزاز؛ گروهی از مشایخ متأخر به او اجازه روایت داده اند. سخاوی از وی درخواست صدور اجازه روایت نموده و او از آن استدعا شادمان گردیده است. ۳۳۸
- ۱۷۳ . مبارکه دختر عبدالرحمن بن ابی بکر بن عبدالله، معروف به ست الکرام (۸۲۰-۸۳۸ق)؛ در سال ۸۳۶ق، گروهی به او اجازه روایت داده اند. ۳۳۹
- ۱۷۴ . مرحبا دختر محمد بن عمر بن عبدالله دمیاطی (م ۸۶۱ق)؛ مشایخ اجازه برادرش به او نیز اجازه روایت داده اند. ۳۴۰

۳۳۳. همان.

۳۳۷. همان.

۳۳۴. همان، ص ۱۲۱.

۳۳۸. همان.

۳۳۵. همان.

۳۳۹. همان، ص ۱۲۳.

۳۳۶. همان، ص ۱۲۲.

۳۴۰. همان.

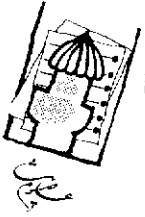
- ۱۷۵ . مریم دختر احمد بن قاضی شمس الدین محمد بن ابراهیم (۷۱۹ - ۸۰۳ق)؛
تقی بن صائغ و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۳۴۱
- ۱۷۶ . مریم معروف به ست القضاة دختر احمد بن ابی بکر بن عبدالله (۸۱۸ - ۸۵۶ق)؛
او در سال ۸۳۶ق، از سوی جماعتی به دریافت اجازه روایت نایل گردید. ۳۴۲
- ۱۷۷ . مریم دختر مقرئ ابی القاسم بن احمد بن عبدالصمد (م ۸۲۶ق)؛ ابراهیم بن
اسحاق آمدی، ۳۴۳
- ۱۷۸ . ملکه دختر شرف عبدالله بن عز ابراهیم بن عبدالله (۷۲۰ و اندی - ۸۰۲ق)؛
ابو محمد بن عساکر، یحیی بن سعد، اسحاق آمدی، ابن شیرازی و دیگران به وی
اجازه روایت داده اند. او به ابن حجر اجازه روایت داده است. ۳۴۴
- ۱۷۹ . منصوره دختر محب احمد بن جمال محمد (۸۱۹ - ۸۶۲ق)؛ گروهی که از
جمله آنان ابن سلامه، ابن طولوبغا و ابن الجزری بودند، به وی اجازه روایت داده اند. ۳۴۵
- ۱۸۰ . منصوره دختر عبدالله بن تقی محمد بن احمد بن قاسم (م ۸۵۷ق)؛ او در
سال ۷۹۵ق، و پس از آن از سوی تنوخی، ابن علایی، ابن ذهبی، ابن منیع، ابن قوام،
ابن ابی المجد و دیگران اجازه روایت دریافت کرد. ۳۴۶
- ۱۸۱ . منصوره دختر عبدالرحمان بن ابی بکر بن عبدالله (۸۳۹ - ۸۵۹ق)؛ ابوجعفر
بن عجمی و گروهی دیگر به وی اجازه روایت داده اند. ۳۴۷
- ۱۸۲ . مونسه خاتون دختر فاطمه دختر شمس محمد؛ بن علی (۷۷۹ - ۸۵۱ق)؛
وی از حافظ زین بن رجب، برهان قیراطی شاعر، محمود بن شریشی، محمد بن احمد
بن عمر بن محمد بن موسی بن نعمان، ابن ذهبی، ابن علایی و گروه بی شمار دیگری
اجازه روایت اخذ نموده و به سخاوی اجازه داده است. ۳۴۸

۳۴۱. همان. ۳۴۵. همان.

۳۴۲. همان. ۳۴۶. همان.

۳۴۳. همان، ص ۱۲۵. ۳۴۷. همان، ص ۱۲۸.

۳۴۴. همان، ص ۱۲۷. ۳۴۸. همان.

۱۸۳ . نشوان (سوده) دختر جمال عبدالله بن علاء علی بن محمد بن علی بن عبدالله (م ۸۸۰ق)؛ گروهی از جمله ابراهیم بن ابی بکر بن عمر بن سلار راوی - که از دمیاطی اجازه داشت - ، رسلان بن احمد ذهبی ، ناصرالدین محمد بن عز محمد بن داود بن حمزه مقدسی و عبدالرحمن بن احمد بن مقداد قیسی به او اجازه روایت داده اند . ۳۴۹

۱۸۴ . هاجر دختر علاء علی بن محمد بن سعد بن محمد ، جماعتی از مشایخ همچون عایشه دختر ابن عبدالهادی به او اجازه روایت داده اند و او نیز سخاوی را به دریافت اجازه روایت نایل نموده است . ۳۵۰

۱۸۵ . هاجر (عزیزه) دختر محمد بن محمد بن ابی بکر (۷۹۰ - ۸۷۴ق)؛ ابن صدیق ، جلال خجندی ، ابن زرین ، بهاء عبدالله مامینی ، علاء بن سبع ، شمس عسقلانی ، تقی بن حاتم ، عز بن کویک ، بدر بن ابی البقاء ، غیاث عاقولی ، صلاح بلیسی ، ابن یس جزولی ، مجد لغوی ، نافع فیشی و جمعی از مشایخ نقاط دیگر به وی اجازه روایت داده اند . ۳۵۱

۱۸۶ . هدیه دختر محمد بن ابی الخیر محمد بن فهد هاشمی ؛ جماعتی به وی اجازه روایت داده اند . ۳۵۲

۱۸۷ . هدیه دختر عقیف عبدالله بن احمد بن حسن (م بین ۸۶۰ تا ۸۷۰ق)؛ ابراهیم بن احمد بن عبدالهادی ، فاطمه دختر ابن منجا ، عمر بالسی و جمعی دیگر در سالهای ۹۵ق، ۷ و پس از آن به وی اجازه روایت داده اند و او نیز سخاوی را مجاز در نقل روایت دانسته است . ۳۵۳

۱۸۸ . هنده (هند) دختر ناصرالدین محمد بن شیخ ابی الحسن ؛ او در سال ۸۵۷ق ، از احمد بن عبدالرحمن مرداوی ، ابن قیم ضیائیه ، الاعزازی ، بیانی ، عمر بن عثمان بن سالم ابن خلف ، ابراهیم بن قواس ، محمد بن موسی شیرجی ، محمود منیحی ،

۳۴۹ . همان ، ص ۱۲۹ . ۳۵۲ . همان ، ص ۱۳۲ .

۳۵۰ . همان ، ص ۱۳۱ . ۳۵۳ . همان .

۳۵۱ . همان .

صفدی، ابن کثیر، قلانسی، عز بن جماعه، موفق حنبلی و مظفر عطار اجازه روایت دریافت داشت و به دختر ابن حجر اجازه روایت داد. ۳۵۴

۱۸۹. یهب الله مادر محمد حبشی مکی (م ۸۸۱ق)؛ او از گروهی از مشایخ مناطق مختلف اجازه روایت دریافت نمود و به سخاوی اجازه روایت اعطا کرد. ۳۵۵

۱۹۰. ام حسان دختر عبدالحی القیوم بن ابی بکر بن عبدالله؛ گروهی به وی در سال ۸۳۶ق، اجازه روایت داده اند. ۳۵۶

۱۹۱. ام حسن دختر احمد بن ابی بکر بن عبدالله (ت ۸۲۲ق)؛ گروهی در سال ۸۳۶ق، به وی اجازه روایت داده اند. ۳۵۷

۱۹۲. ام حسن دختر احمد بن عیسی بن محمد (ت ۸۱۵ق)؛ او خواهر محمد و ام الخیر است و تمامی کسانی که به محمد اجازه داده اند به او و خواهرش نیز اجازه داده اند. همچنین وی ابن سلامه، تقی فاسی و دیگران را مفتخر به دریافت اجازه روایت نموده است. ۳۵۸

۱۹۳. ام حسن (سعیده) دختر احمد بن کمال ابی الفضل محمد بن احمد (زنده در سال ۸۳۶ق)؛ او در سال ۷۹۷ق، از عراقی، هیشمی و ابن ملقن و پس از آن تاریخ از ابن ذهبی، تنوخی و ابن شیخه اجازه روایت دریافت نمود. ۳۵۹

۱۹۴. ام حسن دختر ابی العباس احمد بن محمد (۷۴۴-۸۲۴ق)؛ علایی، عز بن جماعه، سالم مؤذن و دیگری به وی اجازه روایت داده اند. ۳۶۰

۱۹۵. ام حسن، معروف به ست الیمن، دختر ابی بکر بن عبدالله بن ظهیره؛ او از پدرش و تمامی کسانی که به خواهرش خدیجه در سال ۸۰۵ق، اجازه داده اند، اجازه روایت دریافت نمود. ۳۶۱

۱۹۶. ام حسن دختر ابی الخیر محمد بن محمد (م ۸۲۷ق)؛ وی را در سال

۳۵۴. همان، ص ۱۳۳. ۳۵۸. همان.

۳۵۵. همان. ۳۵۹. همان.

۳۵۶. همان، ص ۱۳۵. ۳۶۰. همان.

۳۵۷. همان. ۳۶۱. همان، ص ۱۳۶.

۷۵۹ق، و پس از آن ابن القاری، ابن عقیل، عمر نقیبی، بهاء بن خلیل، بهاء بن تقی سبکی، ابن رافع، قیراطی، بیانی، کمال بن حبیب، صلاح بن ابی عمر، ابن امیله و دیگران اجازه روایت داده اند. ۳۶۲

۱۹۷. ام حسن (کمالیه) دختر رضی محمد بن محمد بن عثمان (م ۸۱۰ق)؛ عز بن جماعه به او اجازه روایت داده است. ۳۶۳

۱۹۸. ام حسن دختر ابی الیمن محمد بن محمد (م ۸۳۷ق)؛ او قبل از مرگ از سوی گروهی از مشایخ اجازه نقل روایت دریافت نموده بود. ۳۶۴

۱۹۹. ام حسین دختر شهاب احمد بن ابراهیم (م ۸۳۴ق)؛ عز بن جماعه در سال ۸۱۵ق، به وی اجازه روایت داده است. ۳۶۵

۲۰۰. ام حسین دختر محب احمد بن کمال؛ یلقینی، ابن ملقن، ابن شیخه، تنوخی و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۳۶۶

۲۰۱. ام حسین صفرا (فاطمه) دختر محب احمد خواهر آنکه در شماره پیشین یاد شد (۸۲۲-۸۶۰ق)؛ او از سوی ابن جزری، ابن سلامه، شمس شامی، قبایی، ابن ناظر الصاحبه، ابن بردس، عایشه دختر ابن شرائحی و دیگران به دریافت اجازه روایت نایل آمد. ۳۶۷

۲۰۲. ام حسین دختر ابی الفضل العباس بن ابی مکارم (۸۳۸-۸۷۳ق)؛ زینب دختر یافعی، ساره دختر ابن جماعه، زین زرکشی، ابن فرات، ابن ناظر الصاحبه و علاء بن بردس به وی اجازه روایت داده اند. ۳۶۸

۲۰۳. ام حسین دختر قاضی عبدالقادر بن ابی الفتح (م ۸۸۳ق)؛ وی را در سال ۸۲۴ق، ولی عراقی، علی فوی ابن زراتینی و دیگران اجازه روایت داده اند. ۳۶۹

۲۰۴. ام حسین (سعاده) دختر عبدالملک بن محمد (م ۸۴۲ق)؛ ابو هریره بن

۳۶۲. همان، ص ۱۳۷. ۳۶۶. همان، ص ۱۳۹.

۳۶۳. همان. ۳۶۷. همان.

۳۶۴. همان. ۳۶۸. همان.

۳۶۵. همان، ص ۱۳۸. ۳۶۹. همان، ص ۱۴۰.

ذهبی، ابن علایی، ابن ابی المجد، بلقین، ابن ملقن، عبدالله حرستانی و دیگران به او اجازه روایت داده اند. ۳۷۰

۲۰۵. ام حسین دختر عبدالواحد بن زین محمد بن احمد (م ۸۸۵ق)؛ وی را ابوالیمن طبری و جماعتی اجازه روایت داده اند. ۳۷۱

۲۰۶. ام حسین دختر قاضی نورالدین علی بن احمد (م ۸۲۷ق)؛ او در سال ۷۷۵ق از سوی گروهی اجازه روایت دریافت نمود. ۳۷۲

۲۰۷. ام حسین دختر محب محمد بن شهاب احمد (م ۸۱۵ق)؛ عقیف نشاوری، کمال بن حیب و دیگران در سال ۷۷۱ق، به وی اجازه روایت داده اند. ۳۷۳

۲۰۸. ام حسین دختر قاضی ابی الفضل محمد بن احمد (۷۴۴-۸۳۲ق)؛ ابن امیله، صلاح بن ابی عمرو بن هبل و دیگران به او اجازه روایت داده اند. ۳۷۴

۲۰۹. ام حسین دختر عز محمد بن احمد بن ابی الفضل محمد (۸۱۲-۸۳۶ق)؛ گروهی به او اجازه روایت داده اند. ۳۷۵

۲۱۰. ام حسین دختر ابی الخیر محمد بن عبدالله بن احمد (۸۴۲-۸۶۵ق)؛ وی را گروهی مانند ابی جعفر بن ضیا و ابی الفتح مراغی اجازه روایت داده اند. ۳۷۶

۲۱۱. ام حسین دختر ابی الیمن محمد بن محمد طویل؛ جماعتی در سال ۸۳۶ق، به او اجازه روایت داده اند. ۳۷۷

۲۱۲. ام حسین دختر ابی الیمن محمد بن محمد بن علی (۸۳۶-۸۹۴ق)؛ گروهی به وی اجازه روایت داده اند. ۳۷۸

۲۱۳. ام خیر دختر قاضی فاضل شهاب احمد بن عیسی (ت ۸۱۰ق)؛ گروهی از

۳۷۵. همان.	۳۷۰. همان.
۳۷۶. همان، ص ۱۴۲.	۳۷۱. همان، ص ۱۴۱.
۳۷۷. همان، ص ۱۴۳.	۳۷۲. همان.
۳۷۸. همان.	۳۷۳. همان.
	۳۷۴. همان.

- مشایخ اجازه خواهر و برادرش از جمله ابن سلامه به وی اجازه روایت داده اند. ۳۷۹
۲۱۴. ام خیر دختر احمد بن محمد بن محمد بن محمد مطریه (م ۸۶۱ق)؛ ابن صدیق، عراقی، هیشمی، زین مراغی و گروهی دیگر در سال ۸۰۵ق، به وی اجازه روایت داده اند و سخاوی نیز از سوی او به دریافت اجازه روایت نایل آمده است. ۳۸۰
۲۱۵. ام خیر (فاطمه) دختر محیوی عبدالقادر بن محمد بن طریف (۸۶۰ق)؛ به وی گروهی اجازه روایت داده اند. ۳۸۱
۲۱۶. ام خیر دختر علی بن محمد بن یوسف (ت ۸۳۷ق)؛ گروهی چون ابن حجر و عز بن فرات از وی اجازه روایت دریافت داشته اند. ۳۸۲
۲۱۷. ام خیر (سعیده) دختر عز محمد بن احمد بن کمال ابی الفضل محمد (۸۰۱-۸۵۰ق)؛ بلقین، عراقی، هیشمی و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۳۸۳
۲۱۸. ام خیر (سعیده) دختر کمال ابی الفضل محمد بن احمد (م ۸۹۰ق)؛ او در سال ۸۲۹ق، از گروهی اجازه روایت دریافت نموده است. ۳۸۴
۲۱۹. ام خیر دختر ابی عبدالله محمد بن عبدالکریم (م ۸۲۷ق)، گروهی به وی اجازه روایت داده اند. ۳۸۵
۲۲۰. ام خیر دختر ابی عبدالله محمد بن ابی الخیر محمد (ت ۸۵۳ق)؛ ابو جعفر بن عجمی و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۳۸۶
۲۲۱. ام خیر دختر جمال محمد بن نجم محمد بن ابی البرکات (ت ۸۵۳ق)؛ وی را گروهی اجازه روایت داده اند. ۳۸۷
۲۲۲. ام راحج (ستیت) دختر علی بن ابی البرکات (۸۳۴-۸۸۶ق)؛ او از سوی پدرش

۳۷۹. همان، ۳۸۴. همان.

۳۸۰. همان، ص ۱۴۴. ۳۸۵. همان.

۳۸۱. همان. ۳۸۶. همان، ص ۱۴۶.

۳۸۲. همان. ۳۸۷. همان.

۳۸۳. همان، ص ۱۴۵.

و عموهایش نجم و ابوالسعادات، مادرشان کمالیه دختر تقی حرازی، زین بن عیاش، بدر بن علیف، و مردمی دیگر، بلکه کسانی که در اجازه مقدم بر آنها بوده اند در سال ۸۳۶ق، اجازه روایت دریافت نموده است. آن گونه که در مورد خواهرش زینب اشاره شده است. ۳۸۸

۲۲۳. ام ریم (ست الاهل) دختر تقی محمد بن نجم محمد بن ابی الخیر (۸۳۰ - ۸۹۱ق)؛ زین زرکشی بدر حسین بوسیری، ابن ناظر الصاحبه، ابن طحان، علاء بن بروس، برهان حلبی، قبایی تدمری، تقی فاسی، نور محلی، ابن حجزی، عایشه دختر علاء حنبلی، عایشه دختر شرائحی، فاقوسی و دیگران به او اجازه روایت داده اند. ۳۸۹

۲۲۴. ام کامل دختر ابی المکارم احمد بن علی بن ابی راجح محمد (م ۸۴۲ق)؛ او از سوی عراقی، هیشمی، ابن صدیق، زین مراغی، عایشه دختر ابن عبدالهادی و دیگران به دریافت اجازه روایت نایل گردید. ۳۹۰

۲۲۵. ام کلثوم دختر ابی الفضل العباس بن ابی المکارم محمد (ت ۸۴۱ق)؛ گروهی از جمله زینب دختر یافعی، ابوالمعالی صالحی و ابو جعفر بن عجمی به او اجازه روایت داده اند. ۳۹۱

۲۲۶. ام کلثوم دختر عبدالله بن احمد بن محمد (م ۸۳۰ق)؛ او در سال ۷۹۷ق، از گروهی اجازه روایت اخذ نمود. ۳۹۲

۲۲۷. ام کلثوم دختر عبدالواحد بن زین محمد بن احمد (م ۸۵۵ق)؛ او در سال ۷۸۸ق، از نشاوری، ابن حاتم و دیگران اجازه روایت دریافت نمود. ۳۹۳

۲۲۸. ام کلثوم دختر عطیه بن محمد بن ابی الخیر (۸۳۳ - ۸۹۹ق)؛ قبایی، تدمری، واسطی، زرکشی، بدر بوسیری، ابن طحان، ابن ناظر الصاحبه، علاء بن بروس، برهان حلبی، عایشه کنانیه، شرائحیه و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۳۹۴

۳۹۲. همان، ص ۱۵۰.

۳۸۸. همان.

۳۹۳. همان.

۳۸۹. همان، ص ۱۴۷.

۳۹۴. همان.

۳۹۰. همان، ص ۱۴۸.

۳۹۱. همان، ص ۱۴۹.

- ۲۲۹ . ام کلثوم دختر محمد بن احمد بن محمد (م ۸۶۷ق)؛ گروهی به وی در سال ۸۳۱ق، اجازه روایت داده‌اند. ۳۹۵
- ۲۳۰ . ام کلثوم دختر محمد طویل بن عبدالکریم؛ گروهی به وی در سال ۸۳۶ق، اجازه روایت داده‌اند. ۳۹۶
- ۲۳۱ . ام کلثوم دختر جمال محمد بن عبدالله (۷۸۵ - ۸۳۷ق)؛ ابن حاتم، نشاوری، تنوخی، ابن شیخه و سایرین در سال ۷۸۸ق، به او اجازه روایت داده‌اند و ابن فهد از وی روایت می‌نماید. ۳۹۷
- ۲۳۲ . ام کلثوم دختر قاضی ابی عبدالله محمد بن احمد (۷۸۸ - ۸۵۰ق)؛ او از ابن عراقی، فوی، دبیلی و دیگران اجازه روایت دریافت نمود. ۳۹۸
- ۲۳۳ . ام کلثوم (فاطمه و مبارکه) دختر محب محمد بن رضی محمد (م ۸۷۲ق)؛ او در سال ۸۰۵ق، از ابن صدیق، عراقی، هیثمی، زین مراغی، عایشه دختر ابن عبدالهادی و دیگران اجازه روایت دریافت نمود. ۳۹۹
- ۲۳۴ . ام کمال دختر احمد بن ابی بکر؛ او در سال ۸۳۶ق، از گروهی به دریافت اجازه روایت نایل آمد. ۴۰۰
- ۲۳۵ . ام کمال دختر شهاب احمد بن ظهیرة بن احمد (م ۸۱۰ق)؛ او در سال ۷۵۵ق، و پس از آن از صلاح علایی، قلانسی، تونسسی، قطروانی و ابن رصاص اجازه روایت دریافت نمود. ۴۰۱
- ۲۳۶ . ام کمال دختر عقیف عبدالله بن احمد بن حسن (۸۱۲ - ۸۶۷ق)؛ گروهی به وی اجازه روایت داده‌اند. ۴۰۲

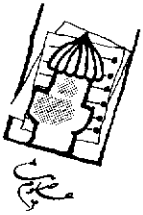
۳۹۹ . همان .	۳۹۵ . همان، ص ۱۵۱ .
۴۰۰ . همان .	۳۹۶ . همان .
۴۰۱ . همان .	۳۹۷ . همان .
۴۰۲ . همان، ص ۱۵۳ .	۳۹۸ . همان، ص ۱۵۲ .

- ۲۳۷ . ام کمال دختر عبدالرحمن بن علی بن احمد (۷۹۲-۸۴۳ق)؛ گروهی از جمله بلقینی، ابن ملقن، عراق و هیشمی به وی اجازه روایت داده اند. ۴۰۳
- ۲۳۸ . ام کمال (عایشه) دختر محب محمد بن رضی محمد (۸۴۷-۸۸۷ق)؛ وی را ابوالفتح مراغی، زین امیوطی، ابو جعفر بن عجمی و دیگران اجازه روایت داده اند. ۴۰۴
- ۲۳۹ . ام کمال دختر کمال ابی برکات محمد بن ابی سعود (۸۱۴-۸۵۷ق)؛ محمد بن احمد بن محمد بن مرزوق، تقی فاسی، نور محلی و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۴۰۵
- ۲۴۰ . ام کمال دختر رضی ابی حامد محمد بن ابی الخیر محمد (ت ۸۴۸ق)؛ او از ابن فرات، ساره دختر ابی حاتم، ابو جعفر بن عجمی و دیگران اجازه روایت اخذ نمود. ۴۰۶
- ۲۴۱ . ام هانی دختر عبدالرحمن بن علی بن احمد؛ عراقی، هیشمی، ابن صدیق، دختر ابن عبدالهادی، مراغی و دیگران در سال ۸۷۸ق، و سپس در سال ۸۸۵ق، به وی اجازه روایت داده اند. ۴۰۷
- ۲۴۲ . ام هانی دختر جلال عبدالواحد بن ابراهیم (۸۰۶-۸۶۶ق)؛ او از ابو یسر بن صائغ، عبدالقادر ارموی، عایشه دختر ابن عبدالهادی، بهادر ارمی و ابوالیمن طبری اجازه روایت اخذ نمود و به سخاوی اجازه روایت داد. ۴۰۸
- ۲۴۳ . ام هانی دختر عبدالوهاب بن عفیف عبدالله (۷۹۵-۸۲۷ق)؛ او در سال ۷۹۷ق، از سوی گروهی به دریافت اجازه روایت نایل گردید. ۴۰۹
- ۲۴۴ . ام هانی دختر علی بن محمد بن عمر فاکهی (۷۹۹-۸۵۹ق)؛ او از سوی رکن خوافی به دریافت اجازه روایت نایل گردید. ۴۱۰
- ۲۴۵ . ام هانی دختر مشرف ابی القاسم بن ابی العباس (م ۸۷۹ق)؛ ابو یسر بن

۴۰۳ . همان.	۴۰۷ . همان، ص ۱۵۵.
۴۰۴ . همان.	۴۰۸ . همان، ص ۱۵۶.
۴۰۵ . همان، ص ۱۵۴.	۴۰۹ . همان.
۴۰۶ . همان.	۴۱۰ . همان، ص ۱۵۷.

صائغ، شهاب جوهری، عایشه دختر ابن عبدالهادی، ابوالیمن طبری، عبدالکریم حلبی و دیگران در سال ۸۰۷ق و پس از آن به وی اجازه روایت داده اند. ۴۱۱

۲۴۶. ام هانی دختر عز محمد بن احمد بن ابی الفضل محمد (۸۱۰-۸۴۲ق)؛ عایشه دختر ابن عبدالهادی، عبدالقادر ارموی، ابن طولونغا، ابن شرائحی و دیگران در سال ۸۱۵ق، به او اجازه روایت داده اند. ۴۱۲

۲۴۷. ام هانی دختر جمال بن ظهیره (ت ۷۹۶ق)؛ او از سوی بلقینی، عراقی، هیشمی، دختر ابن منجا، فاطمه دختر ابن عبدالهادی و دیگران به دریافت اجازه روایت نایل گردید. ۴۱۳

۲۴۸. ام هانی دختر قاضی ابی الیمن محمد بن محمد (۸۴۶-۸۸۵ق)؛ گروهی به وی اجازه روایت داده اند. ۴۱۴

۲۴۹. ام هانی دختر رضی ابی حامد محمد بن ابی الخیر محمد (۸۴۶-۸۷۹ق)؛ ابن فرات، دختر ابن جماعة و دیگران به وی اجازه روایت داده اند. ۴۱۵

۲۵۰. ام هانی دختر تقی محمد بن نجم محمد (۸۱۷-۸۸۵ق)؛ او پیشتر از آنکه به سخاوی اجازه روایت بدهد، از جماعتی از مشایخ بلاد مختلف اجازه روایت داشت. ۴۱۶

۲۵۱. ام الهدی دختر احمد بن ابی بکر بن عبداللّه (ت ۸۲۸ق)؛ او در سال ۸۳۶ق، از گروهی اجازه روایت دریافت نمود. ۴۱۷

۲۵۲. ام الهدی دختر شهاب احمد بن ظهیره (م ۸۲۷ق)؛ نشاوری، عراقی، صدر مناوی و دیگران در سال ۷۸۸ق، به وی اجازه روایت داده اند. ۴۱۸

۲۵۳. ام الهدی دختر علی بن ابی البرکات محمد بن ابی سعود (۸۳۰-۸۷۴ق)، گروهی در سال ۸۳۱ق، و پس از آن به وی اجازه داده اند. ۴۱۹

۴۱۱. همان، ص ۱۵۸. ۴۱۶. همان.

۴۱۲. همان. ۴۱۷. همان، ص ۱۶۰.

۴۱۳. همان. ۴۱۸. همان.

۴۱۴. همان، ص ۱۵۹. ۴۱۹. همان.

۴۱۵. همان.

۲۵۴ . ام الهدی دختر عبدالعزیز بن علی بن احمد (م ۸۶۲ق)؛ او در سال ۸۳۰ق، از گروهی اجازه روایت دریافت نمود. ۴۲۰

۲۵۵ . ام الهدی دختر ابی الفتح محمد بن احمد (م ۸۵۵ق)؛ او از پدرش و نشاوری، سردی، ابن حاتم، تنوخی، ابن ابی المجد، ابن ذهبی، ابن علایی، دختر ابن منجا، فاطمه دختر ابن عبدالهادی، بلقینی، عراقی، هیشمی، ابن ملقن، عاقولی، ابن عرفه و دیگران در سال ۷۸۸ق، و پس از آن اجازه روایت دریافت نمود و به سخاوی اجازه روایت اعطا کرد. ۴۲۱

۲۵۶ . ام الهدی دختر ابی السعود محمد بن حسین (زنده در سال ۸۰۵ق)؛ نشاوری، عراقی، هیشمی، صدر مناوی، عایشه دختر ابن عبدالهادی و گروهی دیگر در سال ۷۸۸ق، به وی اجازه روایت داده اند. ۴۲۲

۲۵۷ . ام الوفا دختر ابی الفضل العباس بن ابی المکارم محمد (م ۸۲۹ق)؛ او در سال ۸۱۴ق، از عایشه دختر ابن عبدالهادی، ابن کویک و جماعتی دیگر اجازه روایت اخذ نمود. ۴۲۳

۲۵۸ . ام الوفا صغرا دختر قاضی علی بن احمد بن عبدالعزیز (۷۹۶-۸۵۵ق)؛ عراقی، هیشمی، بلقینی، ابن ملقن، تنوخی و سایرین به وی اجازه روایت داده اند. ۴۲۴

۲۵۹ . ام الوفا دختر رضی محمد بن محب محمد (م ۸۶۱ق)؛ وی از عایشه دختر ابن عبدالهادی، زین مراغی و گروهی دیگر اجازه روایت دریافت نمود. ۴۲۵

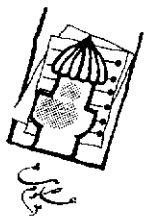
تا اینجا مواردی که با جست و جو و پرس و جو از اجازات زنان به دست آمد، گزارش شد. اینک ذکر چند نکته قابل توجه است:

- ۱ . اجازات زنان در اهل سنت از جهت کمیت فزونی دارد؛ چرا که در میان شیعه تنها چهارده مورد گزارش شد و حال آنکه در میان اهل سنت اجازات به عدد ۴۰۲ رسید.
- ۲ . از جهت قدمت نیز زنان اهل سنت تقدم دارند؛ چرا که اجازات مربوط به قرن سوم

۴۲۰ . همان . ۴۲۳ . همان .

۴۲۱ . همان . ۴۲۴ . همان .

۴۲۲ . همان، ص ۱۶۱ . ۴۲۵ . همان .

در میان اهل سنت یافت شده، ولی در شیعه از قرن پنجم نمونه‌هایی در دست رس است.

۳. از سوی دیگر، تا آنجا که نگارنده جست و جو کرده اجازات زنان در میان اهل سنت از قرن دهم به بعد منقطع شده است و حال آنکه در میان شیعیان در قرن یازدهم، چهاردهم و قرن کنونی نیز نمونه‌هایی از اجازات وجود دارد.

۴. نکته دیگر اینکه، از میان اجازات زنان اهل سنت متنی باقی نمانده است؛ ولی نمونه‌هایی از اجازات زنان است در قرن پانزدهم موجود است و در شماره قبل این مقاله درج شد. در پایان نیز جدول مقایسه و آماری نسبت به قرون و تعداد درج می‌گردد.

جدول مقایسه اجازات زنان شیعه و اهل سنت بر پایه قرن

قرن	شیعه	اهل سنت	جمع
۳	—	۲	۲
۵	۲	—	۲
۶	—	۱۳	۱۳
۷	۲	۲۴	۲۶
۸	۲	۱۲۰	۱۲۲
۹	—	۲۴۳	۲۴۳
۱۰	—	—	—
۱۱	۱	—	۱
۱۲	—	—	—
۱۳	—	—	—
۱۴	۳	—	۳
۱۵	۴	—	۴
جمع کل	۱۴	۴۰۲	۴۱۶